

**POPÜLER BATI MÜZİĞİ ŞARKI SÖZLERİNDE ARGO KULLANIMI VE DİL
BİLİMSEL ANALİZİ**

Jale KÖK

Ekim 2019

DENİZLİ

**POPÜLER BATI MÜZİĞİ ŞARKI SÖZLERİNDE ARGO KULLANIMI VE DİL
BİLİMSEL ANALİZİ**

**Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi
Dil Bilimleri ve Kültür Araştırmaları Anabilim Dalı
Dil Bilimleri ve Kültür Araştırmaları Programı**

Jale KÖK

Danışman: Prof. Dr. Mehmet Ali ÇELİKEL

Ekim 2019

DENİZLİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Dilbilimleri ve Kültür Araştırmaları Anabilim Dalı, Dilbilimleri ve Kültür Araştırmaları Bilim Dalı öğrencisi Jale KÖK tarafından Prof. Dr. Mehmet Ali ÇELİKEL yönetiminde hazırlanan “Popüler Batı Müziği Şarkı Sözlerinde Argo Kullanımı ve Dil Bilimsel Analizi” başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından 11.10.2019 tarihinde yapılan tez savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Ertan Kuşçu

Jüri Başkanı

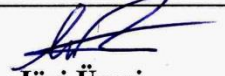
Prof. Dr. Mehmet Ali Çelikel

Jüri Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi İlker Özçelik

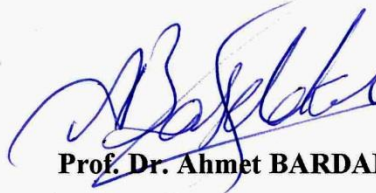
Jüri Üyesi

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 20/10/2019...tarih ve 43/01.. sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ahmet BARDAKCI

Müdür

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmaların yapılması ve bulgularının analizinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atıfta bulunduğunu beyan ederim.

İmza

Jale KÖK

ÖN SÖZ

Bu tez için danışmanlığımı üstlenip, bana tavsiyeleriyle yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Mehmet Ali ÇELİKEL'e, hayatım boyunca benden desteğini esirgemeyen anne ve babama, bu süreçte bana manevi olarak destek olan fakat şu an tek tek isim veremediğim herkese ve son olarak eğitim hayatım boyunca emeği geçen, her zaman yardımcı olan değerli hocam Doç. Dr. Ertan KUŞÇU olmak üzere, tüm bölüm hocalarıma ve jüri üyesi hocam Dr. Öğr. Üyesi İlker ÖZÇELİK'e teşekkürlerimi borç bilirim.

Jale KÖK

ÖZET

POPÜLER BATI MÜZİĞİ ŞARKI SÖZLERİNDE ARGO KULLANIMI VE DİLBİLİMSEL ANALİZİ

Kök, Jale

Yüksek Lisans Tezi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Dilbilimleri ve Kültür Araştırmaları ABD

Danışman: Prof. Dr. MEHMET ALİ ÇELİKEL

Ekim 2019, 87 Sayfa

Müzik her zaman kalplere ve zihinlere dokunan ve insanları etkileyen bir sanattır. İnsanlar, belli dönemlerde yaşadıkları toplumsal felaketleri popüler müzik aracılığıyla ifade etmişlerdir. Belki de, bu nedenle müzik, toplumun kişisel hayal kırıklıkları ve acıları ile ilgili düşüncelerini seslendirmesini sağlayan bir araç olarak tercih edilmiştir. Bu tez için, popüler batı müziğinin bir parçası olan ve çoğunlukla argo kullanımını tercih eden bir müzik türü olması açısından rap müziği tercih edilmiştir. Rap müziğindeki argonun, sadece söylenen veya lanse edilen birkaç kelimedenden ibaret olmadığı, aynı zamanda rap müziği sanatçılarının şarkılarında, yaşadıkları belirli olayları ve içinde bulundukları durumu yansıtmak için argo kullandıkları aşikârdır. Bu dil türünün özelliği, dilbilim çalışmalarında bilhassa oluşum süreçleri bakımından incelenmeye değer olmasıdır.

Bu tezde, şarkı sözlerinde argo kullanımını en çok tercih eden şarkıcılar arasında Eminem, Tupac, Iggy Azalea ve Jay-Z şarkılarının ele alınmasıyla birlikte, farklı ırkların hedef kitleye şarkı sözleri aracılığıyla iletmek istedikleri mesajlar incelenmiştir. Kullandıkları argo olarak nitelendirilen kelimelerin oluşumu incelenerek, örnekleriyle birlikte dil kullanımına katkıları üzerinde durulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Argo, dilbilim, dilbilimsel analiz, şarkı sözleri, rap müzik

ABSTRACT**LINGUISTIC ANALYSIS OF SLANG USED IN POPULAR WESTERN MUSIC
LYRICS**

Kök, Jale

Master Thesis

Social Sciences Institution

Linguistics and Cultural Studies

Supervisor: Prof. Dr. Mehmet Ali ÇELİKEL

October 2019, 87 pages

Music is always an art that touches hearts and minds and influences people. People have expressed the social ills they experienced in certain periods through popular music. For this reason, music has been chosen as a tool which helps the society's lethal elements to voice out their thoughts about personal frustrations and anguishes. For this thesis, rap music is preferred since it is a type of music that is a part of popular western music that mostly preferred slang. It is clear that the slang in rap music is not just a few words spoken or introduced but also rappers use slang to reflect their specific conditions they live in and the situation they are in. The characteristic of this language is that it is worth studying especially in terms of the process of formation of words in linguistic studies.

In this thesis, the singers such as Eminem, Tupac, Iggy Azalea and Jay-Z who are mostly prefer to use slang words in their lyrics have been analyzed as well as the message i.e lyrics that different races want to convey to the target audience. By examining the formation of the words used as slang, it has been focused on their contributions to language use along with examples.

Keywords: Slang, linguistic, linguistic analysis, lyrics, rap music

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ.....	v
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

POPÜLER KÜLTÜR VE ARGO

1.1.Popüler Kültür Tanımı	4
1.1.1.Alt Kültür Tanımı.....	5
1.2.Argonun Tanımı	6
1.3.Argonun Tarihçesi.....	9
1.4.Argo ve Jargon Farkı.....	11
1.5. Argo Türleri	14
1.5.1. İngiliz Argosu	14
1.5.1.1. Toplum Argosu	14
1.5.1.2. İşçi Argosu ve Esnaf Argosu.....	15
1.5.1.3. Ticaret Argosu.....	16
1.5.1.4. Tanıtım Argosu	16
1.5.1.5. Birahane Argosu.....	16
1.5.1.6. Cockney Argosu.....	17
1.5.1.7. Devlet Okulu ve Devlet Üniversitesinde Argo	17
1.5.1.8. Sanatta ve Tiyatroda Argo.....	18
1.5.1.9. Asker Argosu	19

1.5.1.10. Tıp Argosu	20
1.5.1.11. Sirk Hayatı Argosu	21
1.5.1.12. Yidiş Argosu	21
1.5.1.13. Ayaktakımı Argosu	21
1.5.1.14. Spor ve Oyun Argosu.....	22
1.5.1.15. Basım ve Yayım Argosu	22
1.5.1.16. Denizci Argosu	23
1.5.2. Amerikan Argosu.....	23
1.5.2.1. Uyuşturucu Argosu ve Sokak Argosu	23
1.6. Argo Türlerinin Özellikleri	24

İKİNCİ BÖLÜM

ŞARKI SÖZLERİNDE ARGO KULLANIMI

2.1. Argo Kelime Oluşturma Yolları	27
2.1.2. Biçimbilim(Morphology)	28
2.1.3. Kelime Oluşturma (Word Formation)	28
2.1.3.1. Söz yapım (Coinage)	28
2.1.3.2. Aktarım (Borrowing)	28
2.1.3.3. Bileştirme (Compounding)	29
2.1.3.4. Kaynaştırma (Blending)	29
2.1.3.5. Kırpma (Clipping)	30
2.1.3.6. Art yapım (Back formation)	31
2.1.3.7. Dönüşüm (Conversion)	31
2.1.3.8. Kısaad (Acronym)	31
2.1.3.9. Türetme (Derivation)	31

2.1.3.10. Ön ekler ve Son ekler (Prefixes and Suffixes)	32
2.1.3.11. İç ekler (Infixes)	32
2.1.3.12. Çoklu Süreç (Multiple Process)	32

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

POPÜLER BATI MÜZİĞİ'NDE ARGOYU TERCİH EDEN SANATÇILAR

3.1. Siyahi Sanatçılar	35
3.1.1. Tupac	35
3.1.2. Jay- Z	36
3.2. Siyahi Olmayan Sanatçılar	36
3.2.1. Iggy Azalea	36
3.2.2. Eminem	37

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ŞARKI SÖZLERİ VE ANALİZLERİ

4.1. Siyahi Sanatçılar	39
4.1.1. Tupac Dear Mama & Changes	39
4.1.2. Jay-Z Empire State of Mind & Niggas in Paris	48
4.2. Siyahi Olmayan Sanatçılar	56
4.2.1. Iggy Azalea Started & Sally Walker	56
4.2.2. Eminem Cum on Everybody & Love Me	61
TARTIŞMA.	70
SONUÇ.	71
KAYNAKLAR	73
ÖZGEÇMİŞ	76

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.Dear Mama 42

Tablo 2. Changes..... 47

Tablo 3.Empire States of Mind 51

Tablo 4.Niggas in Paris 55

Tablo 5. Started 58

Tablo 6. Sally Walker 61

Tablo 7. Cum on Everybody 64

GİRİŞ

Toplumların hızlı gelişimi, iletişimin bir aracı olan dil üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Dil, sadece insanlar arasında değil, aynı zamanda hayvanlar arasında da en önemli iletişim aracıdır. Günlük yaşamda kullanılan dil gelişiminde, birçok dil çeşitliliği bulunur. Modern yaşamın hızla ilerlemesi ve yeni eğilimler, dilbilgisi yapısını geliştirmesi ve kolaylaştırması ile çeşitli sözcük ve ifade biçimlerinde de kendisini göstermektedir. Bu çerçevede, bu çeşitliliklerin bir göstergesi olarak karşımıza çıkan argo da, her ülkede, her dilde görülen ve farklılık gösteren, toplum içindeki belirli kesimlerin kendi aralarında anlaşmak için oluşturduğu özel bir sistemler bütünüdür.

Argonun tanımlamalarına bakıldığında, dilbilimciler tarafından yapılmış farklı tanımlamaların yanı sıra sözlüklerin de kendine ait tanımlamaları bulunmaktadır. Bu yüzden argonun tek bir tanımı bulunmamaktadır.

Argo, standart konuşmadan uzaklaşan kişi ya da grupların konuştuğu informal dil sapmalarıdır. Argo, genellikle dilde mevcut olan sözcük ve ifadelere, çok farklı anlamlar yüklenerek dil içinde yeni bir kullanımlar bütünü oluşturma işidir. Argo, bulunduğu konum itibarıyla belirli derece örtmecelerle, kısmen küfürle, deyimlerle ve jargonla ilişkilidir.

Birinci bölüm olan tezin kuramsal kısmında, popüler kültür- müzik tanımı ve argonun çeşitli tanımlarından başka, argonun tarihçesi, sıklıkla karıştırılan argo ve jargon farkının açıklanması, argo türleri, bu türlerin özellikleri, insanların neden argo kullanımını tercih ettiği yer almaktadır. Bu bölüm için Eric Partridge tarafından yazılan “Argo, Bugün ve Dün” den yararlanılmıştır. Bu kitapta, hem İngiliz hem de Amerikan dillerinin özellikleri ve tuhaflıkları üzerinde durularak hem çağdaş hem de tarihi argoyu inceleyen, yaygın olarak kullanılan argoyu incelemesinin yanı sıra, okuyucuya İngiliz Argosunun bazı türleri olan Cockney argosu, gazetecilikte ve ticaretle argo, denizciler tarafından kullanılan argo gibi alışılmadık alanlara bakış açısı sağlayan bölümler bulunmaktadır.

Argo, dil üzerine büyük etkisi olmakla birlikte, kullanıcılarının yaşam biçimini yansıtan çeşitli dilbilimsel özellikleri ile karşımıza çıkmaktadır. Argo

örneklerine günlük konuşmalarda, roman gibi yazınsal çalışmalarda, filmlerde ve hatta şarkı sözlerinde rastlamak mümkündür. Şarkı sözlerinde kullanılan argo da dilsel kuramların süzgecinden geçen bir çeşit ifade biçimidir. Şarkıcı, şarkılarında argo yoluyla istediği mesajı dinleyiciye iletebilir. Böylece şarkıcı dil kullanımı ve sözcüklere yüklediği anlamlar aracılığıyla, karakteri, kökeni, hakkında da bilgi vermektedir.

İnsanlar bir cümle oluşturmak için, birçok kelime kullanır fakat bu kelimelerin nasıl oluştuğunu bilmez. Biçimbilimin ele aldığı ve kelime oluşturma olarak adlandırılan süreç, kelimelerin çeşitli yollarla nasıl oluşturulduğunu inceler. Kelime oluşturma süreçleri, argo kelimeleri oluşturmada da olmazsa olmazdır ve argo kelimeler bir dilde kelime oluşturma'nın yeni bir yolu olarak kabul edilir. Bu yüzden ikinci bölümde bu süreçler açıklanıp, örnekleri ile verilmiştir.

Zaman geliştikçe, müzik de gelişir. Yaşadığımız bu popüler kültür çağında, geleneksel müzik, klasik müzik ve popüler batı müziğinin dışında rock'n roll, rock, pop, hip-hop ve R&B...gibi müzik türleri de mevcuttur. Hip-hop müziğinin alt türlerinden biri olan rap müziği, argo kullanımını en çok tercih eden müzik türlerinden biridir. Rap sanatçıları duygularını ifade etmek için argo kullanmaya daha yatkındır. Rap müziğindeki şarkı sözleri, genellikle kısaltılmış veya eksik ve dilbilgisel olarak doğru olmasa da, sanatçılar şarkı sözlerinde ahengi yakalamak için kelime grupları oluşturmaya çalışırlar. Bunu da şarkılarında argoya başvurarak gerçekleştirirler. Rap şarkılarında kullanılan dil, dilin sürekli gelişimine bir örnek olduğu için dilbilimsel açıdan incelenmeye oldukça elverişlidir.

Argo ile sadece konuşmada değil, sinema, edebiyat ve müzik gibi her alanda karşı karşıya gelmek olasıdır. Çeşitli müzik türlerinden argoyu şarkı sözlerinde en çok barındıran türlerden biri rap müziktir. Rap müzik sanatçılarından da argo dilini kullanan ilk akla gelen en çarpıcı isimlerden Eminem, Jay-Z, Tupac ve Iggy Azalea'dır. Kökenleri farklı olsa da bu dört sanatçıyı ortak bir paydada buluşturan şey şarkılarında argoya başvurmalarıdır. Üçüncü bölümde bu sanatçıların hayat hikâyelerine değinilip, başarılarından bahsedilmektedir. Yaşadıkları olumsuzluklar, hayat hikâyelerinde yer alan iyi

veya kötü olaylar, şarkı sözlerinde yer almaktadır. Kullandıkları argolar ve bunları oluşturma şekilleri şarkılarına yansımıştır. Bu yüzden analiz bölümünde, tablo oluşturularak, her sanatçının seçilen iki şarkısında var olan argo kelimeler analiz edilmiş ve bunların standart İngilizce’de karşılıkları verilerek türlerine göre sınıflandırılmıştır. Dördüncü bölüm olan tartışma kısmında, şarkı sözlerinde yer alan argoların nasıl oluştuğu ve bunların dilimize nasıl girdiğine ait düşünceler yer almaktadır.

Bu çalışmanın amacı, rap müziğini tercih eden iki farklı ırk ve dört farklı sanatçının şarkı sözlerinde kullandığı argo kelimelerin oluşum süreçlerini dilbilimsel açıdan incelemek ve sınıflarına ayırmaktır. Alan yazın taramasında, rap müziğini tercih eden sanatçılar ve parantez içinde verilen şarkıları: Jay-z (Niggas in Paris), Tupac (Dear Mama), Eminem (Love Me) ve Iggy Azalea (Work), argo kullanımı açısından incelenmeye değer olduğu ve mutlaka yararlanılması gerektiği görülmüştür. Bu şarkılar için George Yule’un eseri (2006) “The Study of Language” kaynak alınarak, bu eserde yer alan kelime oluşum süreçleri; kırpma (clipping), aktarım (borrowing), kaynaştırma (blending), kısaad (acronym), sözyapım (coinage), çoklusüreç (multipleprocess), türetme (derivation), artyapım (backformation), dönüşüm (conversion), bileştirme (compounding) çerçevesinde örneklerle açıklanmaya çalışılmıştır. Sınıflandırılma sonrasında sanatçıların argo kelimeleri nasıl oluşturdukları, çoğunlukla hangi sürece başvurdukları belirlenmeye çalışılmıştır.

Sonuç bölümünde, sanatçıların şarkılarda neden argoya başvurdukları, bu sözlerle ne anlatmak istedikleri, ilgi çekme ve kolay akılda kalıcılık gibi maksatları olup olmadığı ele alınmıştır. Ayrıca kendileri gibi alt kültürde yaşayan kişilerin, onların şarkılarını daha iyi anlayabilecekleri için mi argo kullanımlarının tercih edildiği araştırılmıştır. Bunların yanısıra; sanatçıların şarkı sözlerinde en çok hangi argo kelime oluşturma yolunu tercih ettikleri belirlenmiştir ve bunlar örneklerle analiz edilmiştir. Elde edilen bu verilerden hareketle popüler batı müziği şarkı sözlerinin dile ve dilbilime olası etkilerine değinilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

POPÜLER KÜLTÜR VE ARGO

1.1. Popüler Kültür

Kültür kavramı tek bir tanımdan oluşmayan ve kullanıldığı alana göre çeşitli tanımları bulunan bir kavramdır. Kültür en genel tanım ile bir toplumun, dilini, dinini, sanatını, yaşam tarzını, fikir yönünü oluşturan, birlik ve beraberliğini sağlayan unsurların toplamıdır. Bireyin kişiliğini, tutumunu, davranışını şekillendiren kültürdür. Alan yazında hars, uygarlık, medeniyet, çağdaşlık, aydın insan, kültürlü kişi, entelektüel gibi kelimelerle de ifade edildiği görülmektedir. Bu kelimeler tek başına kültür kavramını tanıtmada yeterli olmasa da, her birinin kültüre ait anlamları vardır (Meb, 2004: 164).

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte, kitle iletişim aracılığıyla hızla yayılan kültür, küresel hale gelerek popülerleşmektedir. “Popüler” kavramının kökeni batı dillerinden gelmektedir ve orta çağda insanlar, bu kavramı, “halk veya halka ait” anlamlarında kullanmıştır. Fakat bugün, “çoğunluk tarafından seçilmiş ve sevilen” anlamına gelmektedir. (Rowe, 21). Popüler kelimesinin diğer anlamları düşünüldüğünde, akıllara birden fazla tanım gelmektedir. Bunlar herkesin sevdiği, herkesin bildiği, revaçta olan, yaygın vb. karşımıza çıkmaktadır.

Bugün popüler kültür, günlük yaşamın bir parçası haline gelmiştir ve en genel tanımıyla ayırım yapmaksızın çoğunluğa hitap eden, tarihsel önem ve süreklilik iddiası gütmeyen kültürel özellikler olarak ele alınmaktadır (Solmaz, 43). Genel bir bakış açısıyla popüler kültür, potansiyel kitlelere hızlıca yayılan, belirli bir süre ile sınırlı ve bu kitleler tarafından hızlıca tüketilen çekici ürünler sunması yanı sıra insanları, anı yaşayıp tüketmenin de ötesinde toplumsal ve siyasal olayları düşünmekten alıkoyduğu görülmektedir. Kısaca popüler kültür, kitleleri eğlendirmeyi amaçlayan bir kültürel öğedir.

Bir eğlence kültürü olan popüler kültür, kitle iletişim araçları vasıtasıyla geniş kitlelere yayılır. Son zamanlarda bu yayılmanın öncüsü başta müzik olmak üzere, internet, tv, radyo, sinema ve basın gibi kitle iletişim araçlarıdır. Müzik hem sosyal kültürü hem de kültürün özelliklerini içinde barındırır. Kültürel öğelerin paylaşılması,

saklanması ve yayılması açısından da müziğin önemli bir rolü vardır. Doğumdan ölüme kadar insanın hayatında var olan müzik, popüler kültürün vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Ayrıca, müziğin kimlik ve kişilik üzerindeki önemi de göz ardı edilmemelidir. Popüler kültür ve müziğe ait bu düşüncelere örnek olarak Lull'un yaptığı açıklama şöyledir:

“Müzik kültürel bir olay ya da ürün olarak tek başına var olabilen (konser, sokak yorumu, kendi kendine söyleme ve çalma, plaklar, kasetler, kompakt diskler vs.); bir başka araç için içerik odağı olarak işlev gören(radyo, müzik klubi, bazı filmler); ya da bir başka eserin ya da etkinliğin genel estetiğine ve anlamına katkıda bulunan (televizyon ve sinema için fon müziği, kilise ayinleri, düğünler, cenaze törenleri, sportif olaylarda eşlik unsuru vs.) benzersiz bir sembolik anlatım biçimidir. Diğer birçok şeyin yanı sıra alışveriş yaparken, araba sürerken, ders çalışırken müzik kulaklarımızdadır. Müzik bazen aşırı fiziksel hareketler eşliğinde (örneğin dans, aerobik) ve sıklıkla düşünceli ve aylak anlarda dinlenir.”(34).

Popüler kültür ile paralel ortaya çıkan popüler müzik dinleme oranı diğer müzik türlerine kıyasla, sadece Türkiye’de değil, aynı zamanda Batı dünyasında da fazlasıyla yaygındır. Popüler kültürün asıl hedefi gençlerdir ve bu kesim çoğunlukla bu tür öğelerden etkilenir. Alan yazında popüler müzik, genellikle eğlenmek ve dans etmek için yapılan farklı elektronik ve akustik enstrümanların yanı sıra hatırlanması kolay melodileri ve ritmik yapısıyla genç nesillerin dikkatini çeken bir müzik türüdür. Bu tanımlamadan yola çıkarak, gençleri etkisi altına alan ve kendilerini ifade etmenin bir yolu olarak gördükleri rap müziği de, gençler arasında çok yaygındır. Bu müzik türünde, duyguların sıklıkla argo kelimeler ile dışa vurumu, genç kuşakları ve kültürel evrenlerini kolayca etkilemektedir.

Yukarıda verilen ifadeler doğrultusunda müzik ve kültür, birbirlerini etkileyen, birbirlerini besleyen önemli unsurlardır. Başka bir deyişle kültürden yoksun kalan müzik, değersiz, anlamsız ve kalitesiz bir şekil alır. Bu yüzden kültür, müziğin gelişmesinde çok önemlidir.

1.1.1. Alt Kültür

Popüler kültürün veya mevcut kültürün içinde var olan ve onlarla bağlantısını koparmadan, kendine ait noktalarda ayrılarak gelişmesiyle ortaya çıkan bir kültürdür. Alt kültüre ait kişiler, üst kültür içinde hâkim olan dil, din, gelenek, görenek, etnik köken gibi öğelerle karşılaştırıldığında kendilerine has özelliklere sahiptirler. Bu kişiler, ayrıca farklı ideolojilere sahip olmalarının yanı sıra, genellikle farklı müzik, giyim, konuşma dili gibi tercihleri ile var olan kültürden ayrılmaktadırlar. Bu kültürel öğelerin özelliği, hızla yayılması nedeniyle gençleri de kapsamaktadır.

Hemen hemen tüm alt kültürlerin, üst kültüre karşı tepki gösteren bir tarafı vardır. Egemen kültüre bir direniş biçimi sergileyen alt kültür, kendilerini olabildiğince bağlı oldukları kültürden ayrı tutmaya, bir nevi uzak kalmaya çalışırlar.

1.2. Argo

Argo, sürekli değişime meyilli olduğundan, tanımlanması oldukça karmaşık bir terimdir. Bunun için, olası tek bir tanımlama olmamasına rağmen, tanımlamalar kişiden kişiye, sözlükten diğer bir sözlüğe değişiklik gösterebilir. Yani tanımlamalara bakılacak olursa, her bir kişinin ve sözlüğün kendine ait tanımlaması bulunmaktadır. Fakat tüm bu farklı tanımlardan hareketle çoğunlukla gayri resmi ortamlarda kullanıldığı ve yazı diline aktarımı konusunda net kurallarının olmadığı görülmektedir. Konuşma ortamlarında kullanılır ve bu yüzden dilbilim bu dili, yazılı olarak tutulan resmi dil türü biçiminde inceleme imkânına sahip değildir.

Argo, her şeyden önce kültürden beslenen bir kullanım türüdür ve kültürün bir parçası olarak kabul edilir. Kullanımına dair örnekleri, Antik Çağ'dan günümüze her dönem görmek mümkündür. Çünkü dilin var oluşu kadar eskidir. Dil, ne kadar eski ise o da o kadar eskidir. Johnson'ın belirttiği gibi; Shakespeare'in kendi zamanında kullandığı “dwindle (küçülmek), fretful (aksi), fireworks (havai fişek)” gibi kelimeler, argo olarak değerlendirilmiştir (17).

Standartı veya lehçeye ait olmayan belirli bir grubun konuştuğu, günümüzde özellikle gençler arasında çok popüler olan bu kullanım, bazen başka bir dilden kelime olarak oluşturulmuş yeni bir kelimenin, dil içinde kullanılması biçiminde karşımıza çıkar. Dilbilim terminolojisinde, yeni söz türetme olarak bilinen neolojizmin bir türüdür ve standart dil kullanımından sapmanın bir yolu olarak tanımlanabilir.

Sıklıkla, standart kullanımlara kıyasla daha güçlü, daha canlı ve daha anlamlı olan argo, genellikle eski kelimelerde sıkça yer alan duygusallığı ve formaliteyi önler. Bazen standart kelimelerin sıkıcı aşinalığından kurtulmak, var olan günlük hayatın tekdüzeliğinden kaçmak için kullanılır. Ayrıca, sözlü dilin her seviyesinde olduğu gibi, bazen ses çıkarmanın saf sevinci ve hatta ses çıkararak dikkat çekme ihtiyacı için kullanılır. (Kottler ve Light, 193).

Bununla birlikte, bazen argo standart sözvarlığının parçası haline gelir. İster unutulmuş olsun, isterse de standart kullanım kurallarını kapsasın, bu kavram dilin tam

yaratıcı potansiyelini ortaya çıkarabilir. Her ne kadar bu tür kullanımlar için konuşma dili, sokak ağzı vb. birçok farklı tanımlamalar belirtilse de, konuşma dilinde önemli bir role sahiptir.

Argo üzerine yazılmış yabancı kaynaklar tarandığında da birçok açıklamanın bulunduğu görülmektedir. Bu kaynaklardan biri olan Macmillan Sözlüğü'nde argo ; “özel bir grup veya sınıf tarafından kullanılan, resmi olmayan ve resmi durumlar için kullanılması uygun görülmeyen özelleştirilmiş sözvarlığı”(1986) biçimindedir. Aktunç'un Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü'nden aktardığına göre argo: “Kullanılan ortak dilden ayrı olarak, belirli toplulukların, sesbilgisi, yapıbilgisi, sözdizimi ve anlam bakımından özellikler gösteren dili veya sözcük dağarcığı” olarak tanımlanmıştır.(10). Bu tanımlamadan yola çıkarak Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü'nün argoyu daha olumlu ifadeler kullanarak tanımlamış olduğu söylenebilir.

Dil ile ilgili birçok çalışma yapmış dilbilimci ve sözlük yazarı Ferit Devellioğlu da “Türk Argosu İnceleme - Sözlük” eserinde argo için sert olmayan bir ifade kullanmıştır:

“...sosyal bir toplumun malı olan argo, özel diller zümresindedir; genel dilin kelimelerine bazı özellikler vermek ve özel kelimeler katmakla meydana gelmiştir. Özel diller ise, genel dilden ayrılarak, küçük sosyal gruplara bağlı kimseler arasında, az çok gizli düşüncelerin anlatılmasına yarayan ve canlı dillerin ortak mihrakı üstünde gelişen dillerdir.” (13)

Aksan'a göre ise argonun tanımı:

“Her ülkede, her dilde görülen, toplum içinde bir kesimin ya da öbeklerin farklı biçimde anlaşmayı sağlamak amacıyla oluşturduğu özel bir dil. Bu dilin söz varlığı; ortak dilin sözcüklerine özel anlamlar vermek, kimi sözcüklerde değişiklikler yapmak, eskimiş sözcüklerden, aynı dilin lehçelerinden ayrıca yabancı kökenli sözlerden yararlanarak oluşturulur.” (89)

Sezgin'in Bayrav'dan aktardığına göre argonun tanımı:

“Argo, yapay bir dildir, bilinçli olarak halk içinde belli bir kitlenin kendilerinden olmayanların bilmesini istemedikleri bir konuşma biçimidir. İçinde bulunduğu ortak dilin kurallarına uyarsa da değişik sözcükler, başka bir dilden başka bir ağızdan değiştirilerek alınmış ya da benzetme yoluyla oluşturulmuş sözcüklerdir” (7).

Yine Sezgin'in dilbilimci Berke Vardar'dan aktardığına göre argo:

“Bir toplumdaki genel geçer (her zaman, her yerde geçerli olan) dilden ayrı, ama ondan türemiş olan, belli çevrelerce kullanılan ve herkesçe anlaşılmayan, eğretilmelerin büyük bir yer tuttuğu, kendine özgü sözcük ve deyimlerden oluşan özel dil. Genel olarak teklifsiz, kaba konuşmalar biçimini belirten argo terimi, dilbilimde daha sınırlı bir anlam taşır. Ya kapalı bir yaşamı olan ya da kendini gizleme gereği duyan bir topluluğun özel iletişim aracıdır.” (7)

Aktunç'un Nouveau Larousse Universelle sözlüğünden aktardığına göre argo: “Çoğu zaman zengin anlatımlı, hırsızlara ait özel dil. (...) Bazı sosyal kesimlerde kullanılan, kaba, bayağı biçimlerde süslenmiş anlatım tarzı” olarak görülür. (10)

Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi'nde ise argo: “Bir toplumda geçerli genel dilden ayrı, ama ondan türemiş olan, yalnızca belirli çevrelerce kullanılan, toplumun her kesimince anlaşılmayan, kendine özgü sözcük, deyim ve deyişlerden oluşan özel dil.” şeklinde tanımlanmıştır. (266)

Aktunç'un Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi'nden aktardığı argonun tanımı: “Kendi sosyal çevreleriyle sınırlı yaşayan ve toplumun geri kalan kesimlerinden ayrılmak ya da korunmak isteyen bir grubun benimsediği özel sözcükler bütünü” olarak verilmiştir. (11)

Argo kullanımları değişik biçimlerde karşımıza çıkar. Bazen sözcüğün yan anlamı, mecaz anlamı daha ağır basar, bazen de sözcüğün yapısında yapılan değişiklikler ile yeni sözcükler ya da anlamlar ortaya konulur. Bu bağlamda argo, belli bir işteki, belli bir yurt katındaki, belli bir hobi veya ilgi alanına sahip, belirli bir yaştaki gruplar olsun, bir gruba üyeliği tanımlamak için de kullanılabilir. Bu şekilde, argonun bir anlamda geçici heves olduğu söylenebilir; bazı argo ifadeler yıllarca gelir geçer, bazıları geri döner bazılarıysa asla dönmez. Bununla birlikte, argo insanların dil kullanımında yaratıcı olma ihtiyacına ve onların dil kullanımı yoluyla ait oldukları grubu göstermelerine duydukları ihtiyaca cevap verir (Crabtree, 1991, 397).

Argo, düşük seviyelerde, toplumun düşük sınıfları tarafından kullanılan kaba bir dil kullanımı olarak bilinmesine rağmen, sözcük dağarcığına bakıldığında dili zenginleştirdiğine dair örnekler görmek mümkündür. H. L. Mencken' in *The American Language* kitabındaki teorisinde söylediği gibi:

En iyi argo sadece yaratıcı ve eğlenceli değil; aynı zamanda bir çeşit sosyal eleştiri içerir. Bu yalnızca bazısı yeni, bazısı eski her kavram serisi için yeni isimler sağlamakla kalmaz, ayrıca onlar hakkında bir şeyler de söyler (702).

L.Mencken'in düşüncesini destekleyen ifadeler, Greenough ve Kittredge'in çalışmalarında şöyle yer edinir:

Argo genel olarak sert, şiddet içeren veya gülünç metaforlar, belirsiz analogiler, anlamsız sözcükler ve az bilinen ve daha az saygın meslekler veya geleneklerden türetilen ifadelerle yapılır. Bazen esprili, nükteli, nadiren de net değildir. (55)

Yukarıdaki tüm açıklamalara bakıldığında argo, genel olarak toplumun en düşük sınıflarında kullanılan ve kaba bir dille özdeş olan, resmi durum için kullanılamayan bir dil kullanımı olarak varsayılmaktadır. Ancak kuramcıların çoğuna göre argo, aynı toplumu oluşturan bireylerin ortak konuşmalarında önemli bir yer teşkil eder.

1.3. Argonun Tarihçesi

Yunan dilinde hızlı anlamına sahip “argo”, genellikle sözlü dilde tercih edilen ve belirli davranış biçimlerini veya eylemleri ifade etmek için ortaya çıkmış kaba ifadeler, kelimeler, söz grupları olarak tanımlanabilir.

İngiliz sözlük bilimci Eric Partridge’e göre argo, neredeyse kendisiyle bağlantılı konuşma dili kadar eskidir ve kent yaşamının özelliklerini yansıtır. Argonun geçmişinin şehirlerdeki nüfus yoğunluğuna dayandığını varsaymakla birlikte kendiliğinden gelişen bu yoğunlaşma sürecinin başlangıcından beri en bilinçsiz şekilde kullanıldığı söylenir.(37)

Argo, alan yazında geçmişten günümüze yüzyıllar boyunca sürekli değişip, geliştiği öne sürülmektedir. İlk zamanlarda kullanılan argo kelimeler sadece suçlular veya serseriler tarafından kullanılırken bugün argo, özellikle gençler tarafından, farklı görünmek ve yeni bir trend yakalamak, veya ilgi çekmek gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Bu konuda çalışmaları olan İtalyan Winona Bullard, argonun hem konuşma hem de yazı dilindeki farklılığı azaltma çabasıyla, bugünkü kullandığımız dilin gelişiminin temel nedeni olduğunu yazmıştır. Argonun geçmişinden itibaren şimdiki döneme kadar olan değişimlerini çağlara ayırarak ele almıştır (Bullard, bkz. kaynakça).

Bullard’a göre, 14. yüzyılda sadece Latince ve Fransızca kuralcı dili kullanmayı sürdüren iki dil olmuştur. 15.yüzyıl başlarında Chaucer, William Caxton ve William of Malmesbury gibi bazı yazarlar bölgesel telaffuz ve lehçe farklılıkları ortaya koymuş ve böylelikle “argo” tarihte ilk anlamını kazanmıştır. Her ne kadar argonun ilk temelleri bu dönemde atılmaya başlandıysa da bugünkü kullanılan anlamda argo 16. veya 17.yüzyıla kadar şekillenmemiştir. (Bullard, bkz. kaynakça).

16. yüzyılda argonun mahkûmlar, hırsızlar ve dilenciler arasında çoğunlukla kumarhanelerde, meyhanelerde ve kendi aralarında kullanmaya başladıkları görülmüştür. Bu tür kullanımların ilk başlarda ya Romanya’da ortaya çıktığı ya da

Fransa ile bağlantısı düşünülmüştür ve garip bir kullanım türü olarak görülmüştür. İşte tüm bu tür kullanımlar, argonun başlangıç noktası olarak kabul edilmiştir. (Bullard, bkz. kaynakça).

17. yüzyılda, bu yeni konuşma biçimi mantıksız ya da düzensiz olarak algılanmıştır. Öte yandan Amerika'daki kültürel farklılıklar İngilizce konuşan nüfusu etkilemeye başlamış ve bu durum argonun yayılmasına zemin hazırlamıştır. Metaforlar ve değişmeceli kullanımlarla zenginleşen argo, günlük konuşmada da sıklıkla yer edinmeye başlamıştır. Ayrıca bu dönemlerde argo, popüler oyunlarda da kendini göstermiş ve ilk kez sahnede argoya yer verilmiştir. Richard Brome'un komedisi "A Jovial Crew" bu ilke örnektir. Daha sonra ise Copland'in şiirlerinde ve şarkılarında argo kullanımı görülmüştür. (Bullard, bkz. kaynakça).

18. yüzyıla gelindiğinde argo, İngilizce'nin yanlış kullanımı olarak düşünülmüş ve bir tabu olarak kabul edilmiştir. Bu dönemdeki argo sözcüklerin neredeyse tümü İngiliz sömürgecileri yüzünden Britanya'nın her yerinde ve Amerika'da çok iyi bilindiği ifade edilmiştir. Ayrıca, 18. yüzyılda, Batıya doğru genişleme, İç Savaş ve köleliğin kaldırılması gibi sosyal hareketler argonun gelişmesine yardımcı olmuştur. Walt Whitman, Brander Matthew ve W.D. Whitney gibi bilim adamları argoyu İngiliz Ağız Sözlüklerinde yer almayan, kulağa yeni gelen bir şey olarak görmüşlerdir. Walt Whitman, "argo, dilin hayatıdır" diyerek argo ile dil arasındaki bağlantının önemini vurgulamıştır. (Tovall, 2007)

19. yüzyıl, suçlularla ve yabancılarla bağlantılı olduğu için sert eleştirilere maruz kalan argonun bu eleştirilerden kaçış noktası olmuştur. Çünkü bu dönemde argo popüler yazarların dikkatini çekmiştir. Birinci Dünya Savaşı sonrasında ise, toplumların argo hakkında yeni tutumlar edinmesine yol açmıştır. Artık bu dönemde eğlenceye, kitle iletişim araçlarına ve argolu kurguya talep ortaya çıkmıştır (Bullard, Winona. bkz. kaynakça).

20. yüzyıl, argo konuşma dilinin bir parçası haline gelmiştir ve sadece hırsızlar ile suçlular tarafından değil aynı zamanda sıradan insanlar tarafından da kullanılmaya başlanmıştır. Daha basit ve kolay olduğu için günlük konuşmada da kullanılmıştır. Bugünkü modern Amerikan argosu şekillenmiş, farklı kültürler ve teknolojinin ortaya çıkışı ile Sokak Argosu'ndan Afro-Amerikan Argosu'na kadar pek çok türde argo çeşitleri toplumda yer almaya başlamıştır (Bullard, Winona. bkz. kaynakça)

1.4. Argo ve Jargon Farkı

Argo, bir dilin parçası olmasının yanı sıra toplumun belirli bir kısmı tarafından kullanılan, kendine ait sözler, deyimler ve deyişlerin bütününden oluşmuş özel bir dildir. Argodaki kelimelerin anlamı açıkça belli değildir. Eski anlamlara, yeni bir anlam verilir. Argo, uydurma, benzeştirme, sadeleştirme, kelimeye farklı bir anlam katma, anadildeki kelimeyi farklı bir anlamda kullanma, yabancı kelimeler ile yerli kelimeleri bir arada kullanılması gibi yollarla oluşan bir dildir. Argo en sık mizah ve küfürlü sözler oluşturmak için kullanılır. Geçmişte, argo için külhanbeyi ağzı tanımlaması yapılırken şimdilerde seviyesiz ağzı, serseri ağzı, ayaktakımı ağzı, nobran ağzı ve lümpen ağzı gibi isimler verilmektedir.

Fransızca “argot”dan dilimize giren argo, İngilizce’de “slang” kelimesinin karşılığıdır. Argo, her zaman, her yerde kullanılması hoş görülme; serserilerin, külhanbeylerin, eğitimsiz kişilerin kullanmayı tercih ettikleri sözcük, kaba sözler, deyimler olarak nitelendirilmektedir (Sezgin, 8). Ayrıca kelimelerin konuları çoğunlukla içki, kumar, cinsellik, hapisane, denizcilik, günlük hayatla ilgilidir. Argo oluştururken teşbih, mecaz, mübalağa gibi söz sanatlarına da başvurularak cümle etkili ve dikkat çekici bir hale getirilir. Ana dilde var olan sözcüklere yan anlamlar ekleyerek, genel dilden başka, ortak topluluklarda kullanılır. Tek bir sözcük olabileceği gibi, söz öbekleri veya deyimlerden de oluşabilir: “ayvayı yemek, nalları dikmek gibi”. Sözcüklerin anlamlarını değiştirerek türetilmiş sözcük ve deyimlerin oluşturduğu bu özel dil, argonun başka bir tanımıdır.

Argo kelimelerin, yaygın kullanım dilindeki sözcüklerden bir farkı yoktur; onlar gibi yazılır ve okunur. Bu dil, ortak dilden bağımsız hareket etmemekle birlikte dilbilgisi kuralları da aynı kalır. Yapısal bakımdan genel dilden ayrılmayan argonun, sadece kullanım amacında gizlilik yatmaktadır. Argonun ortaya çıkması için, sözcüklerin alışılmış anlamlarının dışında kullanılması ve bu sözcüklere yeni anlamlar yüklemek yeterli olmaktadır. Aktarılmak istenen bilgiler, sözcüklerin gerçek anlamları değiştirilerek gizlenir. Örneğin, “*inek*” denilince gerçek anlamının dışında akıllara çalışkan ve saf öğrenci gelmektedir. Bazı argo kelimeler ise, yabancı dillerden alınarak benzetme, uydurma gibi yollara başvurularak oluşturulur. Bir kişi için “*keriz*” denildiğinde, aslında o kişinin aptal olduğu anlaşılır.

Argo sözcüklerde, şakalar, espriler, mizah ve absürd kullanımlar da görülmektedir. Argo içinde küfürli kelimeler barındırsa da, tamamen küfür ile eş anlamlı değildir. Bu kelimeler cümle içinde üstü kapalı, çarpık ve değiştirilebilir. Edebiyat alanında, komik durumlar yaratmak, günlük dile yaklaşmak, dile yeni ve canlı bir boyut getirmek için argodan yardım alınır. İlk olarak belirli gruplarda ortaya çıkan argo sözcükler, zamanla daha geniş kitlelere yayılarak, gündelik konuşma diline dâhil olur. Böylece argo herkes tarafından kullanılır ve artık bir argo olmaz. Örnek olarak, önceden argo olarak görülen ve tembel ya da kaytarıcı anlamında kullanılan “*hayta*” kelimesi, şimdi yaygın olarak kullanılır ve argo olmaktan çıkmıştır.

Argonun dilde kullanımının yanı sıra, el hareketleri, mimikler ve jestler ile de ifade edildiği belirtilmiştir: Örneğin “üçün birini almak” tabirinin el hareketine yansması, başparmağın işaret parmağı ile orta parmak arasına alınması suretiyle elin yumruk haline getirilmesinden oluşmaktadır. Bu kullanım sadece Türk toplumuna özgü bir yapıya sahiptir (Fırat, 109).

Argo ile sıklıkla karıştırılan ve birbirleriyle bağlantılı olan jargon, Eski Fransızca’da, on ikinci ve on üçüncü yüzyıllarda ortaya çıkmış ve daha sonraki yüzyıllarda İngilizce’ye dâhil olmuştur. Jargona ait ilk kullanım 1387 ile 1400 yılları arasında Chaucer tarafından yazılan *The Canterbury Tales*’de görülmüştür. Chaucer bu eserinde jargonu “kuşların sesleri veya kuş sesine benzeyen sesler” olarak tanımlamıştır. Fransızca bir sözcük olan jargon, dinleyicinin anlamadığı aptalca ve çok konuşmak anlamına gelen Latince “gaggire” kelimesinden türetilmiştir. Bu sözcüğün ayrıca sözlükte “kuşların ötüşmesi, cıvılaması” anlamına geldiği ve Orta Çağ İngilizcesi’nde “ötmek, cıvıldamak” anlamına gelen “jargonner” fiilinin Eski Fransızca’dan geldiği söylenmektedir.(Web, 1)

Jargon sözcüğüne dair bir başka görüş ise, “ağızda gargara yapmak” anlamına gelir ve Fransızca “gargle” olan “gargara” kelimesi ile “jargon” kelimesi aynı kökten gelmektedir. Nitekim gargara yaparken çıkarılan ses “anlamsız, abuk sabuk” bir konuşma olduğu için, İngilizlerin on altıncı yüzyıla kadar “anlamsız, saçma konuşma” olarak gördükleri “jargon” ile “gargle” sözcüklerinin ikisinin de aynı kökten geldiği düşünülmektedir (Burke ve Porter, 2-4 ve 10-13).

Hem argo hem de jargon, iki özel dil çeşididir. Jargon ve argo arasındaki temel fark: jargon, belirli bir faaliyet, meslek, grup ya da olayla ilgili olarak kullanılan

terminoloji iken argo, konuşmacının lehçesinde veya dilinde standart olarak kabul edilmeyen gayri resmi kelime ve ifadelerin kullanımınıdır. Jargon kelimesi için bir başka tanım ise; fikri veya mesleki yönden aralarında ortaklık olan kişilerin kullandıkları birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlayan ortak ağızdır demek mümkündür.

Günümüzde argo için, türleri olsa bile, herkes tarafından kabul edilmeyen, kaba bir dil olarak görülürken, jargon daha çok bir mesleğe ait olan, o mesleği icra eden kişiler arasında kullanılan, bu meslek dışından hiç kimse tarafından kolaylıkla anlaşılamayan teknik bir dil olarak görülür.

Yabancı sözlüklerde “slang” olarak bilinen ve dilimize karşılığı “argo” olarak geçen terimi, Türkçe’de sözlüklerin “jargon” olarak tanımladığını görmek mümkündür. Bu düşünceye destek olan ve Aktunç’un Neues Grosses Volks Lexikon’dan aktardığına göre argo: “Sınıfsal mesleki ya da yöresel olarak sınırlı bir insan topluluğunun kullandığı özel dil. Almanca’da Rotwelsch, İngilizce’de slang diye adlandırılır.” (9)

Yukarıdaki açıklamalara benzer bir biçimde jargon Türkçe Sözlük’te : “Aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığı”. Hem yabancı hem de Türkçe sözlüğün tanımına bakıldığında, aslında iki terimin de mesleki toplulukların kullandığı ortak söz dağarcığı olduğu görülmektedir. Belki de birbirine benzeyen tanımlar olduğu için dilbilim ile uğraşanlar hariç, argo ile jargon arasındaki ayrım fark edilmemektir. Bu yüzden “doktor jargonu yerine” “doktor argosu”, “öğrenci jargonu” yerine “öğrenci argosu” gibi yanlış ifadeler kullanıldığı görülmektedir.

Ancak, belli bir mesleki grup tarafından kullanılan, jargon olarak adlandırılan terimlerin, bu meslek grubu dışına çıkıp, genel kullanıma dâhil olduğunda artık jargon olmaktan çıkıp, argo olarak nitelendirilmeye başlandığı söylenebilir.

1.5. Argo Türleri

Alan yazın taramasında argo kullanımlar üzerine yapılmış birçok çalışma vardır. Bunlardan biri de Eric Partridge tarafından yapılmıştır. Yazar tarafından alana kazandırılan “Argo, Bugün ve Dün” adlı kitapta, yirmi dört adet argonun bir parçası olarak kafiyeleler, dil sürçmeleri, anlamsız sözler, kaynaştırmalar gibi türlerin İngiliz Argosu’na ait olduğu vurgulanmaktadır. Öte yandan, Amerikan argosunu bu şekilde

türlerine ayırmak oldukça zordur çünkü her şehirdeki Amerikan halkının kendine has argo kelimeleri vardır ve bu durum Amerikan argosunu kategorize edilmesini zorlaştırır.

Argonun türlerinin çok sayıda olduğunu vurgulayan Partridge, “sonuçta her şeyin bir sınırı vardır” diyerek, bunlardan sadece yirmi dört tanesini ele almıştır (148). Bu bölümde, argo İngiliz argosu ve Amerikan argosu olarak iki şekilde incelenmiş ve bu yirmi dört türden en önemlileri ele alınmıştır.

1.5.1. İngiliz Argosu

1.5.1.1. Toplum Argosu

Toplum her zaman yenilik arayışı içindedir, bu nedenle kadın ve erkek boş zamanlarını değerlendirme arayışına girer. Ayrıca birçok kişi için toplum, evrenin merkezidir. Her toplumsal grup kendilerinin malı olan kelimeleri çeşitli dilsel evrelerde geçirerek bir tür kullanıma başvurur. Bu durum kişilerin birbiriyle olan özel etkileşimlerinden, hayata bakış açılarından, mizahlarında, yaşam deneyimlerinden etkilenecek ortaya çıkar.

Toplum argosu, evrenin ruhuyla, yaşam dünyasıyla bağlantılıdır, aynı zamanda günlük konuşmada yaygın olarak kullanılır ve dolayısıyla toplum ile bağlantılıdır. Toplum ile ortaya çıkan bu argo türü, değişen moda ile birlikte sürekli değişim halindedir. Toplum argosu, felsefecinin veya bilim adamının teknik dili gibi, aynı yollarla ve hatta daha da hızlı yayılır. Sözcüklerin çoğu kısa zamanda kaybolur, fakat önemli bir kısmı sıradan konuşmalarda yerini korumaya devam eder (Partridge, 214).

Partridge’in bu argo türü için “daha önceden bahsedilmeyen ve ele alınmayan örnekler” olarak nitelelendirdiği örneklerden bazıları şunlardır: (217)

Cyrano, Büyük Burun anlamına gelmektedir. Bu terim, Rostand’ın ünlü oyunu *Cyrano de Bergerac*’tan alanyazına geçmiştir.

Thou, binlerce İngiliz sterlini anlamına gelmektedir.

Rothschild, çok zengin adam anlamına gelmektedir.

Bu argo türü için en bilinen örnekler ise: *nigga*, zenci insan, *shorty*, kısa boylu kimse anlamında kullanılır.

1.5.1.2. İşçi Argosu ve Esnaf Argosu

İşçi argosu, aynı zamanda esnaf argosu olarak da kabul edilir. Çünkü çalışan halkın faaliyetlerinden ortaya çıktığı bilinmektedir. İşçi argosu kullanıcılarının özelliği ise, bir şeyin gerçek ismini söylemek yerine başka bir şekilde söz etmeleri ve bu kastedilen şeyi kendi aralarında anlayabilmelerini sağlamaktan ibarettir.

İşçi argosu, şehirlerde çalışan işçiler ve çiftliklerde çalışan işçiler olarak iki tür şeklinde sınıflandırılmaktadır. Şehir işçileri dilleriyle, çok daha hazır cevaptırlar ve argo kullanımlarıyla çiftlik çalışanlarından daha akıcı konuşurlar. Partridge'in eserinde, şehirde çalışan işçiler tarafından kullanılan argo türüne örnek olarak, "screw" "vida" anlamına gelirken, argo dilinde "maaş" anlamına gelmektedir. İkinci örnek olarak ise; "brass" pirinç anlamına gelirken, argo dilinde "para" anlamına gelmektedir. Buna karşılık, çiftlikte çalışan işçiler tarafından kullanılan argo örnekleri; "church bell" yani "kilise çanı" ; çok konuşan, gürültü yapan kadın; "messenger" yani "haberci" ise, fırtınayı önceden haber veren, hızlı hareket eden küçük bulutları tanımlarken kullanılmaktadır (Partridge, 162).

İşçi argosunda olduğu gibi esnaf argosunda da şimdilerde jargon olan kelimeler, aslında köken olarak argodur ve bu kelimeler de işçiler tarafından kullanılır. Çeşitli meslekler tarafından kullanılan argo kelimelerin bazıları, neredeyse tüm esnafın ortak malıdır (Partridge, 163) Fakat esnaf argosunun kendine özgü dört tür kullanıcısının olduğu kabul edilir: terziler, kasaplar, kimyagerler ve müteahhitler. Partridge'in İngiliz Argosu için verdiği örneklerden bazılarına bakılacak olursa:

Terziler için; "Parlamento Binası", dükkânda terzi asistanları ve çırakların toplantısı,

Kasaplar için ; "Turkey Buyer", "Hindi Alıcısı" büyük derecede önem taşıyan bir kişi, Hindilerin fiyatlarının yüksek olması nedeniyle alıcının zengin olması,

Kimyagerler için ; "şurup" para,

Müteahhit ve işçiler için; "flanel ceket" ağır işlerde çalışanların giydiği çok uzun ve sıradan giydikleri flanel anlamına gelmektedir. Bu argo kelime Tom Taylor 'ın ünlü oyunu The Ticket of Leave Man'de "flannin-jacket" olarak geçmiştir. (165-166)

1.5.1.3. Ticaret Argosu

Ticaret argosu, adından da anlaşılacağı gibi ticarete kullanılan argo kelimeleri ifade etmektedir. Bu argo genellikle, komiteden bir üye ticarete müşterileri ile iş veya anlaşma yaptığı zaman kullanılır.

Ticaret argosu çoğunlukla para piyasasındaki borsalarda işlem yapılırken de kullanılır. Bu tür argodan bir tane örnek verilirse; “baltalamak”, giderleri kısmak bazen de tasarrufa gitmek için çalışanı işten çıkarmak anlamına gelir (Partridge, 202).

1.5.1.4. Tanıtım Argosu

Tanıtım argosu, genellikle ticaret için kullanılır çünkü modern ticaretin çoğu tanıtıma bağlıdır. Bir firmanın kamuoyunu etkileyebilmesi için ilgi çekici kafiyele sözlere ihtiyacı vardır. Tanıtım ne kadar iyi olursa, ürünün pazarlaması da o kadar iyi olmaktadır. Bu yüzden, bu tür argo reklam gibi ticaretlerde kullanılmaktadır. Örneğin: “Don’t worry, use *Sunlight*” ; burada kullanılan Sunlight, 1884 yılında İngiliz şirketi Lever Brothers tarafından tanıtılan bir ev sabunu, deterjan ve bulaşık temizleyicisi markasıdır. (Partridge, 172)

1.5.1.5. Birahane Argosu

Argo türlerinin bir üyesi olan birahane argosu, cömert, neşeli ve maddiyatçı olarak görülür fakat kaba ve alaycı değildir. Bu argo türü, kelimeler ve deyimlerden oluşur ve en az kelime hazinesi bu gruba aittir (Partridge, 159).

Birahane Argosuna ait bazı örnekler aşağıda bulunmaktadır:

“boozer” İngiliz argosunda “public house” yerine kullanılır ve birahane demektir.

“Near and far”, “bar” anlamına gelmektedir.

Türkiye’de bu argo türü için en bilinen örnekler ise; birahane için “tek tekçi; çok içen ayyaş kişiler için; “tekel bayii”, alkol almak için “mazot almak veya mazotlanmak”, 70 cc’lik rakı şişesi için “büyük” tabirleri kullanılır.

1.5.1.6. Cockney Argosu

Cockney terimi genelde Londra’nın işçi sınıfı tarafından kullanılır ve özellikle Doğu Londra’daki insanlar tarafından kullanıldığı görülür. İngiltere toplumundaki

Cockney argosunda bazı kelimeler doğrudan kolaylıkla anlaşılmaktadır. Argo sözlüğü ve standart İngilizce sözlüğü kullanıldığında, Cockney argosunu bilmek ve anlamak kolaylaşır. Cockney'in kullanıcı temelli iki türü vardır: (Partridge, 149)

Eğitimli orta sınıf ilk önce bu argoyu kullanmışlardır. Bu dil, değiştirilmiş standart dilin bir ağzı olan Londra'nın tipik Cockney İngilizcesidir. Londra İngilizcesinin bu türünün özellikleri şüphesiz Liverpool veya Manchester'dakiler gibi köken itibariyle çok bölgeseldir. Burada, "şehir aksanı" değil "Cockney aksanı" ile konuşurlar.

Diğer tür ise, yarı okuryazar ve okuryazar olmayan kişiler kullanılır. Bu, Londra'da da duyulan, değiştirilmiş standart dil çeşididir. “Sokakların Londra Cockney’i” olarak da bilinir. Ancak, Cockney Argosu dilbilimsel olarak, İngiltere’nin en parlak noktasıdır ve çok belirgin vurguları vardır. Buna örnek olarak, “th” sessizi “f” ya da “v” ye dönüşür. “thing” yerine “fing” veya “father” için “farver” kullanılır. Ayrıca, “about” yerine “abaht” da olduğu gibi, “ou”dan “ah”a sesli harf değişikliği de görülür. Eğitimli ve orta sınıf insanlar tarafından kullanılan Cockney argosu için İngiltere’den örnek verilmesi gerekirse:

- Can’t you feel the shrimps? (Karidesleri hissetmiyor musun?) cümlesi, “deniz kokusunu duymuyor musun?” (Don’t you smell the sea?) anlamına gelmektedir. (151).

1.5.1.7. Devlet Okulu ve Devlet Üniversitesi’nde Argo

Bu argo türü, öğrenciler tarafından kullanılmaktadır. Özel okullarda olduğu gibi devlet okullarında da iki yüz asırdan fazla süredir iki tür argo var olmuştur: özel argolar ve anlamsız sözler. Her okulun kendine ait özel sözleri vardır ve diğer okullar tarafından bilinmez. Bu yüzden argo türü için genelleme yapmak neredeyse imkânsızdır. (Partridge, 202)

Partridge’in ifade ettiğine göre bu argo türünü anlamak için 1856 yılında Hughes tarafından yazılan “Tom Brown’s School Days” adlı roman en iyi örnektir. Birden fazla verdiği örnekler olduğu gibi, bu argo türünün yer aldığı ikinci kayda değer eserin Phillpott’un 1899 kaleme aldığı “The Human Boy” olduğunu belirtmiştir (203).

Yine Partridge tarafından belirtildiği gibi; Collinson’ın yazdığı “Contemporary English” adlı kitabında, yazar 1899-1901 yılları arasında Dulwich Hazırlık Okulu ve

daha sonra Dulwich Üniversitesi'nde gözlemleri sonucunda okullarda konuşulan argo hakkında pek çok bilgi sahibi olmuştur. O'na göre öğrencilerin argo konuşma isteklerinin asıl nedeni, konuşmalarında dikkat çekmek ve vurgulamaktır. Ayrıca, onlar için “atmak, koşturmak, koymak” gibi günlük ifadeleri kullanmaktan kaçınmak zorunlu bir eylemmiş gibi hissettiklerini eklemiştir (204).

Üniversitede kullanılan argo dili, devlet okullarında kullanılan argodan farklıdır. Üniversite öğrencileri eski okullarındaki argo dil kullanımlarını bırakır ve bu kullanımlarını üniversitedeki yeni argolarla yer değiştirirler. Yetişkinliğe geçtikleri için üniversite arkadaşlarıyla konuşmalarında artık açık sözlü davranmaya başlarlar. Partridge için bu üniversitelerden ikisi Cambridge ve Oxford'tur. Her iki üniversite içinde bazı terimlerin ortak olduğunu, bazen ise argonun kendi üniversitesine ait olmasına rağmen, diğer üniversitelerde daha sık kullanıldığını belirtmiştir. (210)

1.5.1.8. Sanatta ve Tiyatroda Argo

Sanatta kullanılan argo, her zaman toplumla birlikte var olmuştur. Sanat ile ilgili kelimeler ve deyimler toplum tarafından çabucak benimsenir. Toplumda bireylerin bu argoyu sevmelerinin ve benimsemelerinin nedeni ise, onlar için eğlenceli bir şey olduğunu düşünmeleridir.

Tiyatroda kullanılan argo da sanattaki argo ile bağlantılıdır, çünkü tiyatro bir sanat dalıdır. Tiyatrodaki argonun kökeni tam olarak bilinmemektedir. Dilin yaşayan, değişen doğasına rağmen muhtemelen dilin kendisi kadar eskidir. Tiyatro argosu 19. yüzyıllarda ortaya çıkmıştır ve günlük ve informal konuşma İngilizcesine yayılmıştır. Eserlerinde ve hikâyelerinde argoyu kullanan yeni ortaya çıkmış sanatçılar performanslarını tiyatrodaki sergilemiştir.

Andersson ve Trudgill'in belirttiği gibi, tiyatro argosunun geçmişi M.Ö 385 yılına kadar dayanır ve bu tarihte, Yunan oyun yazarı Aristofanes argoyu kullanan ilk yazar olarak nitelendirilmektedir. Plautus, Horace, Juvenal ve Petronius gibi Romalı yazarlar da biçimsel amaçları için argo kullanımına başvurmuştur. Ünlü İngiliz şair ve oyun yazarı Shakespeare de oyunlarında argo kullanmıştır. (80)

Tiyatroda kullanılan argo kelimeler arasında bazı tanıdık terimlerde bulunmaktadır. Örneğin profesyonel aktör için *pro* kullanılır. Bazı aktörler ise etkilemek için *super*'in kısaltması olan *supe* yi kullanır. Müzik grubu veya orkestraya da

genellikle menajer denilmektedir (Partridge, 223). Bu argo türü için başka bir örnek ise: “ Paper House”, “*Kâğıt Ev*”; müşterilerin çoğunun ücretsiz biletle geldiği gösteri anlamına gelmektedir (Partridge, 228).

1.5.1.9. Asker Argosu

Ordu veya askeriye argosu olarak da bilinen asker argosu, adından da anlaşılacağı gibi askeri personel tarafından kendi aralarında kullanılan argo türüdür. Bu argo kelimelerin bazıları savaşla ilgili olsa da, askeri argonun çoğu kısa mesafede ve birlikte çalışan insanların gündelik yaşamlarından meydana gelir. Genellikle kısaltmalardan oluşan askeri argo, NATO¹ Fonetik Alfabesi’nden destek alır. Askeri argonun kullanımlarından biri (genellikle dostça) hizmet içi rekabetlerini güçlendirmek için kullanılır.

Bu argo türü için Türkçe’de bilinen örnekler verilirse; Aynı devre askerlere “tertup”; alt devreden olan askerlerin üst devreye verdikleri tabir “dede”; üst devre askerlerinin alt devreye verdikleri tabir, “torun”, asteğmenin kısaltılması “astek” şeklindedir.

1.5.1.10. Tıp Argosu

Bu argo türü adından da anlaşılacağı şekilde sadece doktorlar, hemşireler ve diğer tıbbi sağlık uzmanları tarafından kullanılan bir argo türüdür. Ayrıca hastane dışı tıbbi personel arasında da kullanılabilir. Genellikle kısaltılmış kelimelerden, akronimlerden ve süslü kelimelerden oluşur. Hastaların çizelgelerinde bulunmaz ve tıbbi argo farkındalığının artması nedeniyle genellikle hastaların kendilerinin önünde kullanılmaz. Partridge’in verdiği örneklerden birkaçına bakıldığında: (191)

“bugs”, “böcek” : bağlama göre, bakteri ya da bakteriyoloji,

“ambo” : nakil ambulansı,

“dope”: anestezi, anlamına gelmektedir.

1.5.1.11. Sirk Hayatı Argosu

Birçok argo kelime, *parlari* *parlyari* denilen ve seyahat eden argosundan meydana gelir. Parlari, pek çok ülkeden doğar ve çoğunlukla Akdeniz dolaylarında çok

¹ https://tr.qwertyu.wiki/wiki/NATO_phonetic_alphabet

farklı dil gruplarından denizciler ve tüccarlar arasında kullanılan Lingua Franca'dan (basitleştirilmiş bir gayri resmi konuşulan ticaret dili, farklı dil konuşmacıları arasında kullanılan diğer dillerin bir karışım, ortak iletişim dili) türemiştir. Bu dilin birkaç üyesi: İtalyanca, Fransızca, İspanyolca, Arapça, Yunanca ve Türkçe'dir.

Bazı özellikleri ortak olan nüfuslar arasında varlığını sürdürmüştür. Bunlar (çoğunlukla) geleneksel olarak gezici, aşağı tabakadan ve dışarıdan anlaşılmayan özel bir kelime ihtiyacı için ortak paylaşımda bulunurlar. Bu argoyu kullanan nüfuslara mensup çoğu üye, aynı argoyu kullanan diğer gruplarla dostluğu inkâr ederler çünkü her birinin kendine ait varyasyonları bulunur fakat tiyatronun, sirk ve panayır alanının “*parlari*”si ile “*polari*” arasında inkâr edilemez bir örtüşme vardır. Eğitimli kimseler için elbette bu kullanım değişmektedir. Partridge, sirk hayatı argosu için çok sayıda örneğin yer aldığı Edward Seago'nun “Circus Company” adlı eserini örnek olarak göstermiştir (249).

1.5.1.12. Yidiş Argosu

Partridge'in eserinde ele aldığı, bir başka argo türü olan ve Yahudiler tarafından kullanılan Yidiş, yüzyıllarca gelişerek ve kendi benzersiz kurallarını ve telaffuzlarını geliştirerek Almanca'dan uzaklaşmıştır. Yidiş, insanlık koşulları için güçlü yönlerimizi, zayıflıklarımızı, umutlarımızı, korkularımızı ve özlemlerimizi ifade eden zengin bir terim sözlüğü geliştirmiştir. Bu terimlerin çoğu İngilizce'de yolunu bulmuştur çünkü Yidiş kelimelerinin anlamlarının derinlik ve hassasiyetini taşıyabilen hiçbir İngilizce kelime yoktur. (Web, 2)

Yidiş, mizah ve ironi dolu, diğer kültürlerin zar zor kelimeleri bile bir araya getiremeyen, tanıdığı insan karakterinin ince ayrımlarını ifade eden bir dildir. Yidiş dilini bilmeyen bir insan için Yidiş kelimelerini anlamak çok zordur çünkü bu dili sıradan insanların anlaması için uygun “Yidiş-İngilizce” sözlüğü yoktur. Örnek verilirse “*Calloh*” kelimesi, “gelin”, aynı zamanda “genç kız” anlamına gelmektedir. (Partridge, 1933: 265)

1.5.1.13. Ayaktakımı Argosu

Bu argo türü, 16.yy'da İngiliz argosuyla ortaya çıkmış, hırsızlar ve katillerin içinde olduğu, kısaca suçluların kullandığı gizli dildir. Bu gizli dil, İngilizcenin argo ve kelime hazinesi gibi birçok şeye katkısı olmuştur. Ayaktakımı argosu aslında

çoğunlukla gizli bir dildir yani; kendi özel kullanımına ait çok sayıda terim bulunur fakat genel yapısı ve günlük söz dağarcığı, argo ile basit konuşma dilinin karışımından oluşur. Özünde tam anlamıyla argo olmamakla birlikte, sadece konuşma dilinde argoya katkılarından dolayı argoyle birlikte anılmaktadır. (Partridge, 267)

Partridge, Ayaktakımı Argosu için 16.yy'dan 19.yy'a kadar olan her döneme ait birer adet örnek vermiştir. Robert Copland'ın en ünlü eserlerinden biri olarak bilinen *The Hye Way to the Spyttel House*, 16. yy'a ait bir örnektir. Bir sonraki döneme ait örnek: 1676 yılında Newgate hapisanesinde tutuklu biri tarafından yazılan *A Warning for Housekeepers* 'tır. 18.yy örneğine bakıldığında, George Parker tarafından yazılan şiir *Life's Painter of Variegated Character* yer almaktadır. Son olarak 19.yy 'da üç yazar tarafından yazılan *Rum Coves That Relieves Us* adlı şiir bu yüzyıla örnek verilmiştir. (268, 269)

1.5.1.14. Spor ve Oyun Argosu

Birçok argo kelime aslında oyunlar, sporlar, eğlencelerden, yaşam sevincinden, umursamazlıktan gelir. Bir spor olan avcılık ya da kriket gibi bir oyuna katılanlar ile bunları izleyenlerin kullandıkları konuşma dilinde, bu sporlara ve oyunlara tamamen yabancı olan biri için gizemli ve argolu gözüken bu konuşma dilinin aslında sadece gizemli olduğu, kesinlikle argolu olamayacağı unutulmamalıdır.

Partridge'e göre: her iki sporda genel olarak ve her birine ait ayrı ayrı teknik terimleri, jargonları vardır ve ilk başta argo olanı ve neyin argo haline geldiğini belirlemek her zaman kolay değildir. (231).

Bu argo türü için örneklerden bazıları: beyzbolda kullanılan “*ace(as)*” kelimesi topu atan ilk oyuncu, güreşte kullanılan “*heavyweight*” kelimesi, ağırsiklet, önemli insan, at yarışında “*win by a nose*” kelimesi burun farkıyla kazanmak anlamına gelmektedir.

1.5.1.15. Basım ve Yayım Argosu

Cockney argosunda, hayat mücadelesiyle bilenmiş; gazetecilik ve yayın dünyasında ise eğitim ile düzeltilmiş ve yoğun rekabetle bilenmiş doğal bir zekâ kıvraklığı bulunmaktadır. Gazetecilik ve yayıncılık, yazarlar ve eleştirmenlerin kullandıkları argolar genellikle jargondan ayırt edilemez; çoğu çok hızlı bir şekilde ilk

olarak konuşma dili, sonra da standart dilin bir parçası haline gelir. Yayınevlerinin argo ve jargon kelimeleri vardır ve bunlar kitapçıların, matbaacıların, ciltçilerin aşına olduğu kelimelerdir. Yayınevleri dışında, ciltçiler ve kitapçıların argoları ciddi bir kayıp olmadan göz ardı edilebilir fakat matbaacılar oldukça kapsamlı bir argoya sahiptir, bu argo da en iyi şekilde yayınevlerinden ayrı olarak kabul edilir. Bu argo türünün eski sözlüğü B.E.'nin 1690 yılında yazdığı sözlüktür. (Partridge, 179)

1.5.1.16. Denizci Argosu

Denizci argosu, genel konuşma dili üzerinde önemli bir etkiye sahiptir, bu yüzden de bazen Standart İngilizce'ye geçişleri görülmektedir. En iyi konuşma yeteneğinin, hayvanlar arasında papağana ait olduğu bilinmektedir. Arkadaş canlısı, küstah, alaycı papağanlar da tarih boyunca denizcilere arkadaş olmuştur. Denizciler de papağanları eğiterek, onlara konuşmayı öğretmişlerdir.

Her şey göz önünde tutulduğunda, denizcilerin argo ve küfürleri, askeri argodan daha saygısızdır. Denizci argosunda pek çok yabancı sözcük bulunur fakat İngiliz denizcilerinin gündelik dili ve argosu İngilizce'de esasen yer alır.

Özellikle denizle ilgili romanlar yazmalarının yanında eserlerinde denizci argosunu kullanan yazarlar arasında 18.yy'da Smollet, 1829-1848 yılları arası Marryat, W.Clark Russel'in çeşitli romanları özellikle John Holdsworth Chief Mate, An Ocean Tragedy daha sonraki yıllarda yazarlar arasında ise Kipling, Conrad, Masefield, James Hanley söz edilebilir. (Partridge, 252).

1.5.2. Amerikan Argosu

Amerikan argosunu türlerine ayırmak çok zordur çünkü her bölge veya kasabadaki Amerikan halkının kendine ait argo kelimeleri vardır, bu yüzden de binlerce argo kelime ve fazlası da olabilir. Bazı argo türleri, Amerikan halkı tarafından iyi bilinmektedir ve bu nedenle argo, Amerikan kültüründe önemli bir yere sahiptir. Günlük konuşmada spor, cinsiyet ve sarhoşluğu tanımlamak için standart veya geleneksel İngilizce'den daha etkilidir. Flexner'in "Amerikan Argosunun Yeni Sözlüğü"ne göre, Amerikan Argosu, genel Amerikan halkının büyük bir bölümü tarafından sıklıkla kullanılan veya anlaşılabilen, ancak çoğunluk tarafından iyi, resmi kullanım olarak kabul edilmeyen kelimeler ve ifadeler bütünüdür.(vi)

Amerika'da kullanılan birçok argo kelime ve ifade vardır ve argoyu oluşturan dört faktör vardır. Bunlar: gençlik, baskı, spor ve ahlaktır. Bu dört faktörden gençlik, argonun oluşturulması ve yayılması için en güçlü etkiye sahip olandır. Gençler kendilerine ait olarak gördükleri argo sözcüklerini icat etmek için, nesil olarak kullanma mecburiyeti hissederler ve daha sonra da eski nesillerin kullandıkları argo kelimeleri reddederler.

1.5.2.1. Uyuşturucu Argosu ve Sokak Argosu

Uyuşturucu bugün dünyanın pek çok yerinde yasadışıdır. Bu yüzden, hakkında konuşmak gizli kapaklı olmalıdır. Gizli kapaklı olması için en etkili yol, sadece o dünyada yaşayanların bildiği ve anlaştığı gizli bir kod dilinin geliştirilmesidir. Bu şekilde, insanlar yasadışı uyuşturucular hakkında arkadaşlarının ve ana-babaların önünde, kendileri yakalanmaktan korkmadan konuşabilirler. Bir grup kullanıcıya ait olan herhangi bir dil gibi uyuşturucuyla alakalı sokak terimleri de sürekli değişim halinde olduğu için kayda değer şekilde çok sayıdadır.

Sokak argosu, düşük şehir hayatının ve yoksulların kullandığı argodur ve burada sözler gerçeği veya saçmalık sayılabilecek kelimeleri çok basit bir konuşma haline gelebilecek şekilde bozmak için değiştirilmiş ve manipüle edilmiştir.

Şehir yaşamına uyum sağlayan herkesin bu argo sözcükleri kullanması olasıdır. Sokak argosu genellikle, uyuşturucu kullananlar ve satanlar tarafından kullanılmaktadır fakat her zaman uyuşturucu satıcıları kendilerini mükemmel veya havalı gösterirler ve çoğunlukla hile yaparak, yalan söyleyerek, çalarak, söylediklerini anlamayan fakat uyuşturucu kullanmayı düşünen bazı masum bireyleri kandırmaya alışkındırlar. Bu türe ait örnekler bakılacak olursa: *Ekmek (bread)*, para (*Money*) anlamına gelmektedir. *Bro* ise erkek kardeş, bir arkadaş veya dost anlamına gelir.

Amerikan argosunda yer alan örneklerin yanısıra Türkiye’de de sokak argosu için pek çok örnek bulunur. Sezgin’in kitabında yere alan, eroin için “beyaz, beyaz toz”, “burun tozu”, kokain için, “beyza, beyza hanım”, sigara için “tek dal” gibi tabirler bu gruba girmektedir (55).

1.6. Argo Türlerinin Özellikleri

Argoyu kullanan insanlar, farklı olma arzusu taşıyan bireylerdir. Bu yüzden de dil var olduğu sürece argonun da varlığının devam etmesi olasıdır. Kaliforniya Politeknik Eyalet Üniversitesi'nde dilbilim profesörü olan Judi Sanders ve Pamela Munro, insanların bir grup insan arasında bütünlük oluşturmak için argo kullandığı ve bu kullanımın gruplar arasında engel teşkil etmediğini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin neden argo dilini kullandığına dair yıllardır araştırma yapmışlar; insanların değerlerini ve onların nasıl hissettiğini yansıttığı için argonun çok yararlı bir dil olduğunu kabul etmişlerdir. Yine de, argo bir dilde neden ortaya çıkar sorusu sürekli tartışma konusu olmuştur. Çoğu kişi bu sorunun hala yanıtlanmadığı veya belki de pek çok cevabı olduğu konusunda fikir birliğindedir. (Myers, P. Bknz. Kaynakça)

Farklı zamanlarda, farklı sosyal gruplar kendi argolarını geliştirmişlerdir. Bu yüzden sadece bir argo yoktur, çok fazla çeşidi vardır. Bir şifreleme aracı olarak argonun gücünü korumak için, sürekli yenilenmelidir. Pek çok argo kelime yenilenebilir, çünkü konuşmacılar bunlardan sıkılabilir veya grup dışından birileri tarafından öğrenilebilir. Bu nedenle argo sözlüklerin varlığı, bazı argo kelimeleri kullananların düşündüğü faydalı olma özelliğini yitirmektedir. Sebep ne olursa olsun, argo her zaman var olmaktadır ve uzun ömürlülüğü dikkat ve açıklama gerektirir(Sarı, 36). İngiliz sözlük bilimci Partridge argo dilinin pek çok kullanımı olduğunu belirtmiştir. O'na göre insanlar en az on beş nedenden ötürü argo kullanmaktadır: (6, 7)

1. Gençler arkadaşlarıyla şakalaşırken, yanlışlıkla eğlenceli veya neşeli bir şeyler söylerken, ağızlarından çıkan kelimeler sürekli birinden diğerine yayılabilir.
2. Farklı olmak için, yeni olmak için,
3. İlginç olmak için (sıkıcılıktan kaçınmak için)
4. Açıkça dikkat çekici hatta ürkütücü olmak için,
5. Klişelerden kaçmak ya da kısa ve öz olmak için,
6. Dili zenginleştirmek için.
7. Soyuta ortam katılığı, somutluk, dünyeviliğe idealistlik, uzağa yakınlık ve yerindelik katmak için,

8. Reddetme, itiraz, vazgeçme belirtmek için,
9. Konuşmanın aşırı ciddiyetini azaltmak ya da ciddi ortamı dağıtmak için,
10. Düşük seviyede konuşmak veya yazmak ya da üst düzey halkı eğlendirmek için, ya da sadece kişinin dinleyicisiyle konuştuğu konuya dair gündelik seviyede olmak için,
11. Sosyal ilişkileri kolaylaştırmak için,
12. Uzun süreli dostluğu veya samimiyeti başlatmak için,
13. Kişinin belirli bir okula, ticarete ya da mesleğe, sanatsal ya da entelektüel sete ya da sosyal sınıfa ait olduğunu göstermek için; kısacası faal bir sosyal hayat sürmek veya iletişim kurmak için,
14. Birisinin faal bir sosyal hayatı olmadığını kanıtlamak ya da göstermek için.
15. Gizli olmak, etrafındakiler tarafından anlaşılmamak için. Çocuklar, öğrenciler, sevgililer, siyasi gizli toplum üyeleri ve hapisane dışındaki suçlular, hapisanedeki masumlar başlıca örneklerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

ŞARKI SÖZLERİNDE ARGO KULLANIMI

2.1. Argo Kelime Oluşturma Yolları

Argo, dilin gelişiminde, yenilenmesinde büyük bir rol oynar ve günlük konuşmayı zenginleştiren bir araç olarak görülmektedir. Argonun varlığı her zaman, her dilde görünür. Hatta şarkı sözlerinde, filmlerde, televizyon konuşmalarında da bulunabilir.

Sosyal konumlarından bağımsız olarak hemen hemen tüm insanlar özellikle de gençler, zaman zaman argo ve gündelik dil kullanımına başvururlar. Fromkin ve Rodman’a göre “Argo, sözcüklerin daha etkili ve basit olması için insanlardan yaratıcı bir ifade olarak ortaya çıkan yeni kelimelerin oluşumunun bir sonucu olarak kabul edilir.”(264).

Argo kelimeler, nesilden nesile ve bir coğrafi bölgeden diğer coğrafi bölgeye fark gösterir. Bu yüzden argonun varlığı asla sabit değildir. Argo ve gündelik dildeki kelimelerin oluşumu bazı süreçlerden geçer ve dilbilimsel olarak, bu süreçlere kelime oluşum süreçleri denir. Kelime oluşturma süreçleri, yeni sözcükler oluşturma ve eski kelimelerin yeni kullanımı sürecidir. Dilbilim alanyazında kelime türetimini biçimbilim ele alır.

Jackson, bir dilin kelime dağarcığını arttırabilecek iki temel yöntem vardır diyerek, bu iki yolu şöyle açıklamıştır: Birincisi dilde hâlihazırda mevcut olan biçimbirimleri kullanıp, kırpma, birleştirme, türetme gibi yeni yollarla tekrar birleştirmektir. Bir diğeri, başka bir dilden bir kelime almaktır, yani “aktarım” denilen süreçtir (11).

Kelimenin kendisi, bir veya birden fazla biçimbirim adı verilen unsurlardan oluşabilir. Nida’ya göre biçimbirim: “kelimeyi veya kelimenin bir parçasını oluşturabilen en küçük anlamlı birimlerdir.”(1). Yule ise bu düşünceye ekleme yapar ve morfemleri bağımlı ve bağımsız biçimbirim olarak ikiye ayırır:

1. Bağımsız biçimbirim, tek başına anlamlı kelime olarak kalabilen morfemdir.

2. Bağımlı biçimbirim, tek başına anlamlı kelime olarak kalamayan fakat başka biçimbirime eklenen biçimbirimlerdir. Yule'un kitabında örnek verdiği, İngilizce'de kullanılan biçimbirimler: re-, s-, -or, -im, -ed, un- vb. (63)

2.1.2. Biçimbilim (Morphology)

Dilbilimsel çalışmanın bir parçası olan biçimbilim, birçok uzman tarafından tanımlanmıştır. Onlardan biri olan George Yule, morfolojiyi “biçim bilimi” olarak belirtip, “dilde kullanılan tüm temel unsurları inceleyen araştırma türü” olarak ifade etmiştir (62-63). Burada kastedilen unsurlar ise biçimbirimlerdir. Tanımdan hareketle, biçimbilimin incelediği ana noktaların, biçimbirimlerin ve bunların dağılımlarının nasıl olması gerektiği ve bir sözcüğün nasıl oluşturulduğunun üzerinde durduğu söylenebilir.

2.1.3. Kelime Oluşturma (Word Formation)

Bu bölümde, Yule tarafından ele alınan ve birden fazla farklı süreçten oluşan kelime oluşturma süreci örneklerle açıklanmıştır. (52)

2.1.3.1. Söz yapım (Coinage)

Söz yapım genellikle, bir şirketin bir ürünü adına icat edilen tamamen yeni kelimelerin kullanılmasıyla yapılan kelime oluşturma biçimidir. Hornby'nin açıklamasına göre: “söz yapım, yeni icat edilen kelimedir”. Bu, daha önce var olan başka bir kelime ya da kelime parçası kullanmadan, tamamen yeni terimlerin yaratılması ya da icat edilmesi anlamına gelir. Bundan yola çıkarak, söz yapımın kendine ait işleyişi genellikle marka adlarını ortak sözcük olarak benimser.(289).

Söz yapım çoğunlukla, yazarlar, mucitler, bilim adamları ve belirli bir anlamı ifade etmek veya bir eşya veya ürünü isimlendirmek için terime ihtiyaç duyan kişiler tarafından yaratılır. Yule, bu türden kelime oluşturma sürecinin en genel kaynaklarının, bir şirketin ürününe ve belli bir ürünün ortak adı haline gelen herhangi bir versiyonuna ait ticari isimleri, icat ettiğini belirtmektedir. (53). Örneğin, Aspirin, vazelin gibi. Buna benzer olarak, bir şeyi bulan veya icat eden kişinin adıyla söylenmesi ise *eponim* dir. Örneğin; Fahrenheit, Alman Gabriel Fahrenheit'tan gelmektedir.(53)

2.1.3.2. Aktarım (Borrowing)

Aktarım, yeni kelimeler oluşturabilmek için diğer dilden kelime alma sürecidir. Tarih boyunca her dil, diğer dillerden çok sayıda kelimeyi dağarcığına katmıştır. Aktarımın özel bir türü vardır *öykünme* olarak tanımlanır. Bu süreçte, aktarılan kelime doğrudan dile çevrilmesiyle oluşur. Yani kelimesi kelimesine çeviri yapılmış olur. (Gökdelen: skyscraper, full time: tam zamanlı, laptop: dizüstü) Bu duruma birer örnektir. Aşağıdaki kelimelerden bazıları yabancı dillerden aktarıma diğer örneklerdir.

Arapça: alkol, almanak

İtalyanca: Pizza, spagetti, koridor

Fransızca: makine, teknik, ataş

2.1.3.3. Bileştirme (Compounding)

Yeni bir kelime oluşturmak için genellikle iki veya daha fazla kelimeyi bir araya getirme işlemidir. Bileşik sözcükler, iki farklı kelimeyi birleştirip, her ikisini de yok etmeden tek bir kelime oluşturmanın sonucudur. Almanca ve İngilizce gibi dillerde bu bileştirme oldukça yaygındır. Biber ve arkadaşları bileştirmeyi daha detaylandırarak, yeni kelimeler oluşturmak için bağımsız olarak var olan kelimeleri bir araya getirdiğimizi açıklar (58). Örnek olarak:

İsim + isim: fingerprint (parmak izi), wallpaper (duvar kâğıdı)

Sıfat + isim: blackboard (kara tahta), fastfood (çabuk yemek)

Fiil + isim: washing-machine (çamaşır makinesi), pickpocket (yankesici)

2.1.3.4. Kaynaştırma (Blending)

Yule kaynaştırma tanımını, iki kelimeyi birleştirerek yeni kelime oluşturma süreci olarak açıklamıştır (55). Ancak, bu kaynaştırma süreci genellikle sadece bir kelimenin başını alıp diğer kelimenin sonuyla birleştirilmesiyle oluşur. Jackson, bu tür kaynaştırmanın iki kökün karıştırılmasıyla oluştuğunu, ilk kök harfleri veya sesleri sonundan, ikinci kök ise başından kaybettiğini söyler (12). Örneğin; brunch (breakfast ve lunch), motel (motor ve hotel). Bazen, kelimelerden biri herhangi bir parçasını

kaybetmez; cheeseburger (cheese ve hamburger) veya ortak harf kullanırlar; circlip (circle ve clip).

2.1.3.5. Kırpma (Clipping)

Çok heceli kelimeyi, genelde tek heceli kelime olacak şekilde kısaltma yoludur. Kaynaştırmada fark edilebilen kısaltma, kırpma olarak tanımlanan bu süreçte belirgin şekildedir. Yule'un belirttiği gibi: "Kaynaştırmada fark edilebilen kısaltma ögesi, kırpma olarak tanımlanan süreçte daha da belirgindir. Kırpma, birden fazla heceden bir sözcük daha kısa bir forma indirildiğinde gerçekleşir. Bu süreç daha çok resmi ya da yazılı dilden ziyade gündelik konuşmada gerçekleşir." (55)

Yule'un görüşüne benzer şekilde, Bauer, "kırpma, aynı anlama sahipken ve aynı sınıfın bir üyesi olmakla birlikte, bir sözcüğün (basit veya karmaşık) kısaltıldığı süreci ifade eder." (233). Bu ifade de, kırpma işleminin, daha uzun bir kelimeyi kısaltarak oluşturulduğu anlamına gelir. Ayrıca, kelimenin kök biçiminden daha az olması gerektiğinden başka, kaç hecenin kırılmış şekilde tutulacağını açıkça belirten kesin bir kural yoktur. Dört çeşit kırpma bulunur: art kırpma, ön kırpma, orta kırpma, karmaşık kırpma.

Art kırpma, kelimenin sonunu çıkarmaktır, Gas- gasoline, pic- picture, bro- brother gibi. Ön kırpma, kelimenin önünü çıkarmaktır. Gator – Alligator, bout- about, ur- your, phone- telephone gibi. Orta kırpma, flu- influenza da olduğu gibi sadece bir kelimenin ortasını almaktır. Karmaşık kırpma, sitcom- situation comedy de olduğu gibi çok sözcüklü kelimelerden birçok kısmın çıkarılmasıdır. Bu kırpma türlerden farklı olarak sesli harfleri çıkarıp oluşturulan kırpma türü vardır. Örneğin; pls- please, wht- what, hw-how gibi.

2.1.3.6. Art yapım (Back formation)

Kelimenin farklı bir yerinden yeni kelime oluşturma sürecidir. Diğer bir deyişle, hâlihazırda var olan sözcüğün ekinin silinmesiyle yeni sözcüklerin oluşturulduğu süreçtir. Yule'un belirttiği gibi genellikle, isim olan bir kelimedenden fiil oluşturmak için yapılan kısaltmadır (56). Benzer bir açıklamada Bauer, İngilizce'de art yapımların büyük çoğunluğunun fiil olduğunu söyler (230). Bu ifadeye örnek olarak; editor'dan edit, donation'dan donate, babysitter'dan babysit vb.

2.1.3.7. Dönüşüm (Conversion)

O’Grady ve arkadaşları dönüşümü, var olan bir kelimeyi yeni bir söz dizimsel kategoriye atan bir işlemdir diye belirtmiştir (1996, 157). Kelimenin sınıfını ve anlamını değiştiren, ancak bir son ek eklemeyen özel bir türden türetme söz konusu olabilir. Bu, kelimelerin farklı işlevler için kullanıldığı anlamına gelir. Yule ise dönüşüm için yaptığı tanımda, bir kelimenin işlevindeki değişikliktir; kısaltma olmadan bir isim fiil şeklinde kullanıldığında dönüşüm olarak adlandırılır (56). Örnek verilirse: Water örneği hem su, hem de sulamak olarak kullanılabilir.

2.1.3.8. Kısaad (Acronym)

Bazı dilbilimciler, birkaç kısaad tanımı yapmışlardır. Bu dilbilimcilerden biri olan Yule, kelimelerin ilk seslerini veya harflerini alıp, bir araya getirerek, bir bütün haline getirerek oluştuğunu belirtir (57). Jackson’ın yaptığı tanımlama ise; “kısaad, bir ifadenin veya kelimenin ilk harflerinden oluşabilir” (13).

Bauer, “bir kısaad, kelimenin baş harflerini ya da sözcük öbeklerinin ilk harflerini alarak ve bunları yeni bir sözcük olarak kullanarak oluşturulan bir sözcüktür” der (237). Yani kısaad, bir dizi kelimenin ilk harflerini alma ve onu yeni kelime olarak şekillendirme sürecidir. (237).

Genel olarak, kısaadlar tek sözcük olarak telaffuz edilir ve büyük harfler ile yazılır. Örneğin: CD (Compact Disk), UNESCO (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization). Bu türe giren örnekler büyük harflerle yazılırlar. Fakat bazı kısaadlar büyük harfle yazılma özelliğini kaybeder ve gündelik sıradan kelime haline gelirler. Örneğin: radar (radio detecting and ranging), zip (zone improvement plan) gibi. Bu örneklerden başka bazı kelimeler, ilk harfleri alınarak oluşturulur ve harf harf okunur. Bunlara örnek sözcükler ise; NBA, ATM VIP dir.

2.1.3.9. Türetme (Derivation)

Var olan bir kelimeye dayanarak yeni bir sözcük oluşturma sürecidir. Yule’a göre, yeni kelimelerin üretilmesinde en yaygın kelime oluşturma sürecine “türetme” denir. (57). Bu süreci oluştururken bir takım sözlüklerde yer almayan küçük eklerden faydalanılır. Bunlardan en bilinen örnekleri ise; un-, mis-, pre-, ful-, less tir. Unhappy, mispresent, joyful, powerless, prejudice.

2.1.3.9.1. Ön ekler ve Son ekler (Prefixes and Suffixes)

Kelimenin başına gelmesi gereken eklere (un-gibi) ön ek; sonuna gelmesi gereken eklere (-ish gibi) ise son ek adı verilir. Hornby, ön ekin, kelimenin anlamını değiştirmek için bir kelimenin önüne eklenen bir grup harf olduğunu belirtir; pre- önce, re- tekrar, mis- yanlış anlamına gelir (1189). *Pretest, mislead, rewrite* gibi. Yine Hornby, son ekleri, başka bir kelime oluşturmak için kelimenin sonuna bir veya birden fazla harf grubu olduğunu belirtir (1534). Bu gruptaki eklerin kelimenin türünü değiştirme özelliğine sahiptir. –or, –er eki isim yapan (mediator), –ly zarf yapan (quickly), –ful (useful) sıfat yapan eklerdir.

2.1.3.9.2. İç ekler (Infixes)

Türkçe’de kullanılmayan, başka dillerde bulunan üçüncü bir tür ektir. Bu ek, doğrudan kelimenin kök ya da gövdesine yerleştirilir. İç ekler, ön ve son eklere oranla daha az kullanılmaktadır. Resmi yazı dilinde nadiren kullanılır fakat bazen konuşma dilinde ve argoda örneklerini görmek mümkündür. Hallebloodyluh! Singabloodypore! Örneklerinde olduğu gibi “blood” iç ektir (Yule, 69).

2.1.3.10. Çoklu Süreç (Multiple Process)

Yule, bu süreç için, bazı yeni kelimelerin birden fazla kelime oluşturma işlemiyle yapıldığını ifade etmiştir (60). Örneğin, *deli* kelimesi hem İngilizce hem de Amerikan İngilizcesi’nde ortak gibi görünse de aslında ilk olarak Almanca’dan *delicatessen* kelimesinden aktarım (borrowing) yapıp, daha sonra kırpılmıştır (clipping). Böylece iki işlem birden yapılmış olur.

Alanyazında argo için birçok ifade bulunmaktadır. A. Chaer ve L. Agustina argoyu , “ayrıcalıklı ve gizli sosyal farklılık” olarak tanımlarken (67), argonun genellikle bir kelimeye bir veya daha fazla harfin kısaltılması veya kaldırılması, hatta bir ses ve anlam değişikliği anlamına geldiğini söyleyen dilbilimciler vardır. Kelimelerin dillerde önemli bir rolü olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Dilbilim ile uğraşmayan biri için kelime, dildeki en küçük bileşen anlamına gelebilir buna karşın kelimenin bir kelime haline gelebilmesi için çeşitli süreçlerden geçmesi gerekir. Bu süreç “kelime oluşturma” süreci olarak adlandırılır. Kelime oluşturma süreci, bir dilde kelimenin nasıl oluşturulduğunu ele alan biçimbilimin konularından biridir. Argo

kelimeler de bu kategoride incelenir ve bu bölümde argo kelimeleri oluştururken kullanılan süreçler tanım ve örnekleriyle verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

POPÜLER BATI MÜZİĞİ'NDE ARGOYU TERCİH EDEN SANATÇILAR

Resmi (Formal) ve gayri resmi (Informal) türlere ayrılabilen iki tür konuşma tarzı vardır. Gayri resmi olanı, argo olarak bilinmektedir. Argo, belirli bir topluluk tarafından yaratılan ve genellikle modern çağda gençler tarafından günlük yaşamda kullanılan standart olmayan bir dildir. Argo sadece günlük konuşmada değil, aynı zamanda şarkı gibi edebi eserlerde de bulunabilir. Şarkı, gerçeği yansıtan ve kişinin duygularını ifade edebilen bir edebi eserdir.

Argo dili kullanım örnekleri şarkılarda, filmlerde, reklamlarda, televizyon programlarında görülebilir. Özellikle kişinin kimliğinin sosyal ve kültürel yönünü ortaya çıkaran şarkılar ve filmlerdir. Müzikte argo, şarkı sözlerinde; filmde argo, transkriptinde bulunabilir. Söyleşi programları gibi televizyon programlarında, sunucu genellikle konuşmasını yaparken argo diline başvurabilir.

Ruhun gıdası olarak tanımlanan müziğin, çeşitli türleri vardır; o türlerden birisi ise Rap'tir. Rap özellikle Amerikan kökenli belirli konuşma tarzına sahip siyahi insanlardan gelen bir müzik türüdür. Styowati'nin belirttiği gibi, rap günlük konuşmada şiir, öfkede güzellik, şiddette lirizmi bulma ihtiyacının müziğidir (3).

Argonun gelişmesinde en büyük etkiye sahip edebi türlerden biri olan rap müzik, öfke ve kinaye dolu çok sayıda imalı ve anlamlı şarkı sözü içerir. Resim gibi, şiir gibi, kişinin ruh halini ve duyguları yansıtmanın bir yolu olan bu müzik türünü icra eden ve bu tarzda tüm zamanların en iyi rap sanatçıları arasında gösterilen belirli sanatçılar vardır. Bu sanatçılardan ilk akla gelenler ise; Eminem, Jay-z ve Tupac'tır. Bunun dışında son zamanlarda adından oldukça söz edilen ve rap müziğe başvuran genç bayan şarkıcı Iggy Azalea'dır.

3.1. Siyahi Sanatçılar

3.1.1. Tupac

Sahne adı 2pac olarak daha iyi bilinen Tupac Amaru Shakur, çok sayıda hayranın yanı sıra karşı çıkanlarda kazandıran şiddetli ve şok edici şarkı sözleriyle tanınan son derece başarılı bir rapçi ve aktördür. Kanunlarla başı dertte, adı çıkan bir ailede doğan Tupac, yetişkin olana kadar biyolojik babasıyla hiçbir bağlantısı yoktu. Şiddet, annesi ona hamileyken tutuklanan çocuk için yeni bir şey değildi. Bu yüzden, büyürken karşı karşıya kaldığı gettolar, yaşadığı sorunlar, sokak şiddeti, çeteler, ırkçılık ve diğer sosyal sorunlara atıflarla dolu müzik yapması hiç de şaşırtıcı değildir.

Kariyerinin başında alternatif hip hop grubu Digital Underground için yedek dansçive turnelerde görevli malzemeci olarak çalıştı. En sonunda yetenekli genç adam, şarkı sözlerindeki şiddet yüzünden önemli tartışmalara yol açan ve bu sebepten dolayı çok popüler hale gelen ilk solo albümü “2Pacalypse Now”ı yayınladı. Profesyonel olarak başarılı olmasına rağmen, hayatı şiddete karışmış ve polisle sık sık sorunlar yaşamıştır. Müzik kariyerinin dışında bazı filmlerde de rol alan Tupac, ayrıca kitap okumayı çok sevmesinin yanı sıra büyük bir Shakespeare hayranıydı. Dünya çapında yetmiş beş milyonun üzerinde albüm satarak rekor kıran Tupac, Rolling Stones gibi birçok önemli yayında, tüm zamanların en büyük müzik sanatçılarından biri olarak bahsedildi. Yirmi beş yaşında arabasında vurularak suikasta kurban gitmesine rağmen, hala hayatta olduğuna dair söylentiler vardır.

Ölümünden sonra, En İyi Rap Albümü, En İyi Rap Performansı ve En İyi Rap Solo Performansı dâhil olmak üzere Grammy Ödülleri'ne aday gösterildi. Ayrıca En İyi Rap Videosu dalında MTV Video Müzik Ödülleri için çok kez aday gösterildi. 1997'de Favori Rap / Hip-Hop Sanatçısı dalında Amerikan Müzik Ödülünü kazandı. 2005'te “Yılın En İyi Film Müziği”, kategorisinde Notorious B.I.G ile seslendirdiği “Runnin (Live to Dying) adlı şarkısıyla ASCAP Rhytm& Soul Müzik Ödüllerin'de Onur Ödülü'nün sahibi oldu.

3.1.2. Jay- Z

6 Aralık 1969'da doğan Jay-z'nin gerçek adı Shawn Corey Carter'dır. 2010 yılında yaklaşık dört yüz elli milyon dolarlık servet sahibi olan Carter, tüm zamanların en başarılı rap sanatçılarından biridir. Carter, New York Brooklyn'de, meslektaşlarının çoğu gibi yoksul sosyal koşullarda büyüdüğü bir yerde doğdu. Babası ailesini terk etmiş, erkek kardeşi suçlu olan Carter on iki yaşındayken, mücevherlerini çalmaya çalıştığı için onu vurmuştur. Uyuşturucu ticareti yaptığı için liseden kovulmuştur. Yasadışı uyuşturucu ticaretiyle ilk tecrübelerini daha sonra Jay-z olarak kısalttığı Jazzy sahne adı altında rap yapmaya başladığı zamanlarda şarkı sözlerinde bahsetmiştir.

Şaşırtıcı bir şekilde hayatını değiştirmeyi başarmış olan Jay-z, kariyerine 1996 yılında rap sanatçısı olarak başlamış ve dünya çapında 50 milyondan fazla albüm ve 75 milyon single satan sanatçı, bugüne kadar yirmi bir adet Grammy ödülü kazanmıştır. Ayrıca müziğin dışında, yüksek profilli bir iş adamı olmayı da başarmıştır. Def Jam Recordings şirketinin eski ve Roc-A-Fella Records'un şimdiki CEO'sudur. Bunun yanında, The 40/40 Club ve basketbol takımı New Jersey Nets şirketlerinin ortaklarından. Kendi giyim markası Rocawear ve müzik yayın servisi Tidal'ı tekrar açan Jay-z geniş bir kişisel girişimciliğe sahip bir yetenektir. Forbes dergisinin 2018 yılında yaptığı "Dünya'nın En İyi Hip-hop Sanatçıları" derlemesinde Jay-Z, servetini 900 milyon dolara çıkararak Amerika'nın en zengin rap sanatçısı olmuştur.

3.2. Siyahi Olmayan Sanatçılar

3.2.1. Iggy Azalea

Iggy Azalea olarak bilinen, 7 Haziran 1990 doğumlu, Amethyst Amelia Kelly Avustralyalı rap sanatçısı, şarkıcı, söz yazarı ve televizyon kişiliğidir. Müzik kariyerini devam ettirmek için, on altı yaşında ABD'ye yerleşen Azalea, o zamandan beri Los Angeles'ta yaşamaktadır. Sahne adını köpeğinden ve soyadını da büyüdüğü sokak Azalea'dan almıştır. Video paylaşım sitesi Youtube'ta "Pu\$\$y" ve "Two Times" isimleri şarkıları çok kişi tarafından izlenmiş ve böylece herkes tarafından tanınmıştır.

Azalea, 2012 yılında, Amerikan rapçi T.I.'nin sahibi olduğu Grand Hustle Records ile ilk uzun metrajlı projesi Ignorant Art isimli albümünün dikkat çekmesinden sonra bir kayıt sözleşmesi imzaladı.

Azalea'nın ilk stüdyo albümü "The New Classic (2014)", dünya çapında birçok listenin ilk beşi arasında zirveye çıktı ve genel olarak çeşitli eleştiriler aldı. Billboard

listesinin R&B/Hip-Hop albümleri listesinin zirvesine ulaşan Amerikalı olmayan ilk kadın rapçi olarak tarihe geçti. Albüm ilk single çalışması "Work" tarafından devam etti ve US Billboard Hot 100 listesinin bir numarasına kadar yükselen single "Fancy" oldu.

Azalea, Ariana Grande'nin "Problem" şarkısında yer alarak iki numara olurken, "Fancy" bir numara oldu. The Beatles'la birlikte, Billboard listesinin "Hot 100" kategorisinde art arda iki şarkısı da ilk ikide yer alarak, rekorunu elinde tutmaktadır. Billboard Dergisi, Azalea'nın hayatını "aşılması imkânsız başarı hikâyesi" olarak nitelendirdi çünkü başarısı ırklararası bir başarı olmuştur. Iggy'nin kariyerindeki dikkat çekici başarısı beyaz bir rapçi olmasının yanında bir kadın olmasıdır. Eminem ile benzer şekilde kendi kökenini, küçük bir kasabada fakir büyüdüğünü ve bu kötü yaşamından çıkmak için uğraştığını alçakgönüllülükle anlatır. Yaşadığı bu zorlu hayatını şarkı sözlerinde anlatarak, kendisi gibi aynı zorluklarla mücadele eden dinleyicilerinin sesi olmayı başarmıştır.

3.2.2. Eminem

Gerçek adı Marshall Bruce Mathers III olan Eminem, 1975 yılında Kansas, Missouri'de doğmuştur. Babası Marshall II, Eminem altı aylıkken ailesini terk etmiştir. On iki yaşına geldiğinde aile, Afrika Amerikalıların yoğun nüfuslu olduğu bir şehir olan Detroit'e taşınmıştır. On dört yaşında rap müziğine heves duymaya başlayan sanatçı, arkadaşları Mike Ruby ve Proof ile yerel rap yarışmalarına katılarak rap hayatına başlamıştır. On yedi yaşındayken derslere ilgisizliği yüzünden liseden atılan Eminem, rap müziğinde hayal kırıklığını, öfkesini ve dile olan sevgisini ifade etmek için bir çıkış bulmuştur. 1996 yılında çıkardığı ilk albümü olan "Infinite" düşük bütçeli olmasının yanında yalnızca yerel dinleyicilerin dikkatini çekmiştir. Şimdiki sağ kolu, ünlü kayıt prodüktörü Dr. Dre tarafından keşfedilen ünlü rap sanatçısı, 1999 yılında Dr. Dre'in yardımıyla, "The Real Slim Shady" piyasaya sürülmüş ve bu albümle "En İyi Rap Albümü" dalında Grammy ödülü kazanmıştır.

Bir yıl sonra çıkan albümü "The Marshall Mathers LP", en hızlı satan rap albümü olarak tarihe geçmiştir. Bu albüm sonrası yakaladığı başarı sayesinde kendine ait plak şirketi "Shady Records"ı kuran Eminem, dinleyiciler arasında popüler olan "D12" adlı rap sanatçılarından oluşan grubu kurmuştur. "The Marshall Mathers LP" ve sonrasında çıkardığı üçüncü albümü "The Eminem Show" ile Grammy ödülleri sahibi olan sanatçı, 2002 yılında başrol oynadığı "8 Mile" filmi için yaptığı film müziği "Lose Yourself" ile de "En İyi Şarkı" dalında ödül kazanmıştır.

Eminem'in hayatını anlatan yarı-biyografik film "8 Mile"nin konusuna bakıldığında, Detroit'te büyüyen, rap müziğinde yetenekli olan beyaz çocuğun, Afrika-Amerikan ağırlıklı hip-hop ortamına kabul görülmesinde yaşadığı zorlukları anlatmaktadır. Beyaz çocuk dövülüyor, annesiyle kavga ediyor fakat sonunda herkesi kafiye yeteneğiyle hezimete uğratıp, kendini saygın bir rap sanatçısı olarak ispat ediyor. Bu film inkâr edilemez bir şekilde Eminem'in hayatıyla benzerlikler ile beyaz bir çocuğun kendini kabul ettirmek için nasıl çaba harcadığını göstermektedir.

Tüm zamanların en iyi rapçilerinden biri olarak görülen Eminem, 2005 yılında çıktığı turnelerden sonra dört yıllık bir duraklama dönemine girmiştir. 2009 yılında, "Relapse", bir sene sonra da yedinci stüdyo albümü olan "Recovery"i çıkarmıştır. 2011 yılında hip-hop topluluğunun itirazı olmaksızın, Rolling Stones dergisi tarafından "Hip-hop kralı" seçilmiştir. Ayrıca yine aynı dergi tarafından "Tüm Zamanların En Büyük 100 Sanatçısı" arasından seksen iki numarada yer almıştır. Albüm ABD Billboard 200 listelerinde yedi hafta boyunca bir numarada kalmıştır. 2013 yılında, "The Marshall Mathers LP" nin devamı niteliğinde olan "The Marshall Mathers LP 2" albümünü çıkarmıştır. Albümün dördüncü single'ı Rihanna düetiyle, "The Monster",en çok dinlenen şarkı olarak Hot 100'de zirveye oturmuştur. Albüm 2015 Grammy Ödülleri'nde "En İyi Rap Albümü" ödülüne layık görülmüştür.

Dört yıllık aradan sonra Kasım 2017' de yeniden canlanma anlamına gelen "Revival" albümünü çıkaran,"Tüm Zamanların En Çok Albümü Satan Rap Sanatçısı" Eminem, Beyonce, Ed Sheeran, Alicia Keys, X Ambassadors, Kehlani, Pink ve Skylar Grey gibi isimlerle çalışmıştır. Albümün ilk şarkısı, Beyonce ile düeti "Walk on Water", daha yayınlandığı ilk haftada Youtube üzerinden kırk sekiz milyon kez izlenerek rekor kırmıştır. Albümün ikinci video klibi Ed Sheeran düetli River,14 Şubat 2018 Sevgililer Günü'nde, "Mutsuz Sevgililer Günü!" sloganıyla yayınlanmış ve iki günde on milyona yakın izlenme oranı yakalamıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ŞARKI SÖZLERİ VE ANALİZLERİ

4.1. Siyahi Sanatçılar

4.1.1. Tupac Dear Mama & Changes

Dear Mama

You are appreciated
 When I was young me and my mama had beef
 17 years old kicked out on the streets
 Though back at the time I never thought I'd see her face
Ain't a woman alive that could take my mamas place
 Suspended from school, scared to go home
 I was a fool with the big boys, breaking all the rules
 Shed tears with my baby sister
 Over the years we was poorer than the other little kids
 And even though we had different daddies
 The same drama, when things went wrong we blamed mama
 I reminisce on the stress I caused, it was hell
Huggin' on my mama from a jail cell
 And **who'd** think in elementary, hey I'd see the penitentiary
 One day, running from the police that's right
 Mama catch me, put a **whoopin'** to my backside
 And even as a crack fiend mama
 You always was a black queen mama
 I finally understand for a woman it **ain't** easy trying to raise a man
 You always was committed, poor single mother on welfare
 Tell me how you did it, there's no way I can pay you back
 But the plan is to show you that I understand
 You are appreciated
 (Chorus)
 Lady, don't **ya** know we love **ya**
 Sweet lady, place no one above **ya**
 Sweet lady, don't **ya** know we love **ya**

Now **ain't** nobody tell us it was fair
No love for my daddy '**cos** the coward wasn't there
He passed away and I didn't cry
'**Cos** my anger wouldn't let me feel for a stranger
They say I'm wrong and I'm heartless
But all along I was looking for a father, he was gone
I hung around with the thugs and even though they sold drugs
They showed a young brother love
I moved out and started really **hangin'**
I needed money of my own so I started **slangin'**
I **ain't** guilty, '**cos** even though I sell rocks
It feels good putting money in your mailbox
I love paying rent when the rent's due
I hope you got the diamond necklace that I sent to you
'**Cos** when I was low you was there for me
You never left me alone 'cos you cared for me
And I can see you coming home after work, late
You're in the kitchen **tryin'** to fix us a hot plate
Just working with the scraps you was given
And mama made miracles every Thanksgiving
But now the road got rough, you're alone
Tryin' to raise two bad kids on your own
And there's no way I can pay you back
But my plan is to show you that I understand
You are appreciated
(Chorus)
Pour out some liquor and I reminisce
'**Cos** through the drama, I can always depend on my mama
And when it seems that I'm hopeless
You say the words that can get me back in focus
When I was sick as a little kid
To keep me happy, there's no limit to the things you did
And all my childhood memories
Are full of all the sweet things you did for me

And even though I act crazy
I got to thank the Lord the you made me
There are no words that can express how I feel
You never kept a secret, always stayed real
And I appreciate how you raised me
And all the extra love that you gave me
I wish I could take the pain away
If you can make it through the night, there's a brighter day
Everything will be alright if you hold on
It's a struggle, everyday **gotta** roll on
And there's no way I can pay you back
But my plan is to show you that I understand
You are appreciated
(Chorus)
Sweet lady, lady, lady, lady

Tablo 1.Dear Mama

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
I'd	I never thought I'd see her face	I Would	Kaynaştırma(Blending)
Ain't	Ain't a woman alive that could take my mamas place	Am/is/are not	Kaynaştırma(Blending)
Huggin'	Huggin' on my mama from a jail cell	Hugging	Kırpma (Clipping)
Who'd	And who'd think in elementary	Who would	Kaynaştırma(Blending)
Whoopin'	put a whoopin' to my backside	Whooping	Kırpma(Clipping)
Ya	Lady, don't ya know we love ya	You	Söz yapım(Coinage)

'cos	' cos the coward wasn't there	Because	Kırpma(Clipping)
Hangin'	I moved out and started really hangin'	Hanging	Kırpma(Clipping)
Slangin'	I needed money of my own so I started slangin'	Slanging	Kırpma(Clipping)
Tryin'	You're in the kitchen tryin' to fix us a hot plate	Trying	Kırpma(Clipping)
Gotta	It's a struggle, everyday gotta roll on	Got to	Çoklu Süreç(Multiple Process)

Changes

Come on come on

I see no changes wake up in the morning and I ask myself

Is life worth living should I blast myself?

I'm tired of **bein'** poor and even worse I'm black

My stomach hurts so I'm **lookin'** for a purse to snatch

Cops give a damn about a negro

Pull the trigger kill a **nigga** he's a hero

Give the crack to the kids who the hell cares

One less hungry mouth on the welfare

First ship 'em dope and let 'em deal the brothers
 Give 'em guns step back watch 'em kill each other
 It's time to fight back that's what Huey said
 Two shots in the dark now Huey's dead
 I got love for my brother but we can never go nowhere
 Unless we share with each other
 We **gotta** start **makin'** changes
 Learn to see me as a brother instead of two distant strangers
 And that's how it's supposed to be
 How can the Devil take a brother if he's close to me?
 I'd love to go back to when we played as kids
 But things changed, and that's the way it is

 That's just the way it is
 Things will never be the same
 That's just the way it is
 Aww yeah

 That's just the way it is
 Things will never be the same
 That's just the way it is
 Aww yeah

 I see no changes all I see is racist faces
 Misplaced hate makes disgrace to races
 We under I wonder what it takes to make this
 One better place, **let's** erase the wasted
 Take the evil out the people **they'll** be acting right
 'Cause both black and white is **smokin'** crack tonight
 And only time we chill is when we kill each other
 It takes skill to be real, time to heal each other
 And although it seems heaven sent
 We **ain't** ready, to see a black President, uhh
 It **ain't** a secret don't conceal the fact
 The penitentiary's packed, and it's filled with blacks

But some things will never change
 Try to show another way but you **stayin'** in the dope game
 Now tell me **what's** a mother to do
Bein' real don't appeal to the brother in you
 You **gotta** operate the easy way
 "I made a G today" But you made it in a sleazy way
Sellin' crack to the kid. " I **gotta** get paid, "
 Well hey, well that's the way it is

That's just the way it is
 Things will never be the same
 That's just the way it is
 Aww yeah

That's just the way it is
 Things will never be the same
 That's just the way it is
 Aww yeah

We gotta make a change
 It's time for us as a people to start **makin'** some changes.
Let's change the way we eat, **let's** change the way we live
 And **let's** change the way we treat each other.
 You see the old way wasn't working so it's on us to do
 What we **gotta** do, to survive.

And still I see no changes can't a brother get a little peace
 It's war on the streets and the war in the Middle East
 Instead of war on poverty they got a war on drugs
 So the police can bother me
 And I **ain't** never did a crime I **ain't** have to do
 But now I'm back with the blacks **givin'** it back to you
 Don't let 'em jack you up, back you up,
 Crack you up and pimp smack you up
 You **gotta** learn to hold ya own
 They get jealous when they see **ya** with **ya** mobile phone

But tell the cops they can't touch this
I don't trust this when they try to rush I bust this
That's the sound of my tool you say it **ain't** cool
My mama didn't raise no fool
And as long as I stay black I **gotta** stay strapped
And I never get to lay back
'**Cause** I always got to worry '**bout** the pay backs
Some buck that I roughed up way back
Comin' back after all these years
Rat-a-tat-tat-tat-tat that's the way it is uhh

That's just the way it is
Things will never be the same
That's just the way it is
Aww yeah

That's just the way it is
Things will never be the same
That's just the way it is
Aww yeah Some things will never change

Tablo 2. Changes

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
Bein'	I'm tired of bein' poor	Being	Kırpma(Clipping)
Lookin'	I'm lookin' for a purse to snatch	Looking	Kırpma(Clipping)
Nigga	Pull the trigger kill a nigga he's a hero	Nigger	Sözyapım (Coinage)
'em	First ship 'em dope and let 'em deal the brothers	Them	Kırpma(Clipping)
Gotta	We gotta start makin' changes	Got to	Çoklu süreç(Multiple Process)
Makin'	We gotta start makin' changes	Making	Clipping(Kırpma)
I'd	I'd love to go back to when we played as kids	I would	Kaynaştırma(Blending)
They'll	Take the evil out the people they'll be acting right	They will	Kaynaştırma(Blending)
'cause	'Cause both black and white is smokin' crack tonight	Because	Kırpma(Clipping)
Smokin'		Smoking	
Ain't	We ain't ready, to see a black		

	President, uhh	Am/is/ are not	Kaynaştırma(Blending)
Sellin'	Sellin' crack to the kid.	Selling	Kırpma(Clipping)
Givin'	I'm back with the blacks givin' it back to you	Giving	Kırpma(Clipping)
'bout	I always got to worry ' bout the pay backs	About	Kırpma(Clipping)
Comin'	Comin' back after all these years	Coming	Kırpma(Clipping)

4.1.2. Jay-Z Empire State of Mind & Niggas in Paris

Empire State Of Mind

Yea, yea I'm out that Brooklyn, now I'm down in Tribeca
 Right next to DeNiro, but I'll be hood forever
 I'm the new Sinatra, and, since I made it here
 I can make it anywhere, **yea**, they love me everywhere I used to cop in Harlem,
 All of my Dominicanos right there up on Broadway,
 Pull me back to that McDonald's, took it to my stashbox, 560 State St.
 Catch me in the kitchen like a Simmons **wippin'** pastry's
Cruisin' down 8th St. off white Lexus
Drivin' so slow, but BK is from Texas
 Me, I'm out that Bed-Stuy, home of that boy Biggie
 Now I live on Billboard and I brought my boys with me
 Say **whattup** to Ty-Ty, still **sippin'** Mai Tai's
Sittin' courtside, Knicks and Nets give me high five
 Nigga I be Spike'd out, I could trip a referee
 Tell by my attitude that I'm most definitely from
 In New York,

Concrete jungle where dreams are made of
 There's **nothin'** you can't do
 Now you're in New York
 These streets will make you feel brand new
 Big lights will inspire you
 Let's hear it for New York, New York, New York
 Catch me at the **X** with **OG** at a Yankee game
 Shit, I made the Yankee hat more famous then a Yankee can
 You should know I bleed blue, but I **ain't** a Crip though
 But I got a gang of niggas **walkin'** with my clique though
 Welcome to the melting pot, corners where we **sellin'** rock
 Afrika Bambataa shit, home of the hip-hop
 Yellow cab, gypsy cab, dollar cab, holla back
 For foreigners it **ain't** for, they act like they forgot how to act
 Eight million stories, out there in it naked
 City is a pity, half of **y'all** won't make it
 Me, I got a plug, Special Ed "I Got It Made"
 If Jesus **payin'** Lebron, I'm payin' Dwayne Wade
 Three dice cee-lo, three card monte
 Labor Day Parade, rest in peace Bob Marley
 Statue of Liberty, long live the World Trade
 Long live the King yo, I'm from the Empire St. that's
 In New York,
 Concrete jungle where dreams are made of
 There's nothin' you can't do
 Now you're in New York
 These streets will make you feel brand new
 Big lights will inspire you
 Let's hear it for New York, New York, New York
 Lights is blinding, girls need blinders
 So they can step out of bounds quick, the sidelines is
 Lined with casualties, who sip to life casually
 Then gradually become worse, don't bite the apple, Eve
 Caught up in the in-crowd, now you're in style

End of the winter gets cold, en vogue, with your skin out
City of sin, it's a pity on the whim
Good girls gone bad, the city's filled with them
Mommy took a bus trip, now she got her bust out
Everybody ride her, just like a bus route
Hail Mary to the city, you're a virgin
And Jesus can't save you, life starts when the church end
Came here for school, graduated to the high life
Ball players, rap stars, addicted to the limelight
MDMA got you **feelin'** like a champion
The city never sleeps, better slip you an Ambien
In New York,
Concrete jungle where dreams are made of
There's nothin' you can't do
Now you're in New York
These streets will make you feel brand new
Big lights will inspire you
Let's hear it for New York, New York, New York
One hand in the air for the big city
Street lights, big dreams, all **lookin'** pretty
No place in the world that could compare
Put your lighters in the air everybody say yeah, yeah,
Yea, yea
In New York,
Concrete jungle where dreams are made of
There's nothin' you can't do
Now you're in New York
These streets will make you feel brand new
Big lights will inspire you Let's hear it for New York, New York, New York

Tablo 3. Empire States of Mind

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
Yea	Yea, yea I'm out that Brooklyn,	Yes	Söz yapım(Coinage)
Wippin'	Catch me in the kitchen like a Simmons wippin' pastry's	Wipping	Kırpma(Clipping)
Cruisin'	Cruisin' down 8th St. off white Lexus	Cruising	Kırpma(Clipping)
Drivin'	Drivin' so slow	Driving	Kırpma(Clipping)
BK	But BK is from Texas	Beyonce Knowles	Kısaad(Acronym)
Whattup	Say whattup to Ty-Ty	What's up	Söz yapım(Coinage)
Ty-Ty		Tyran Smith	Kısaad(Acronym)
Sippin'	still sippin' Mai Tai's	Sipping	Kırpma(Clipping)
Sittin'	Sittin' courtside	Sitting	Kırpma(Clipping)
Nigga	Nigga I be Spike'd out	Nigger	Sözyapım(Coinage)
Nothin'	There's nothin' you can't do	Nothing	Kırpma(Clipping)
X	Catch me at the X with OG	Bronx	Kırpma(Clipping)
OG		Original Gangsta	Kısaad(Acronym)
Ain't	You should know I bleed blue, but I	Am/is/are not	Kaynaştırma(Blending)

	ain't a Crip though		
Walkin'	I got a gang of niggas walkin' with my clique though	Walking	Kırpma(Clipping)
Sellin'	corners where we sellin' rock	Selling	Kırpma(Clipping)
Y'all	City is a pity, half of y'all won't make it	You+all	Kaynaştırma(Blending)
Payin'	If Jesus payin' LeBron, I'm payin' Dwayne Wade	Paying	Kırpma(Clipping)
Feelin'	MDMA got you feelin' like a	Feeling	Kırpma(Clipping)
MDMA	champion	Methylenedioxy-methamphetamine	Kısaad (Acronym)

Niggas in Paris

We're going to skate to one song and one song only"

Ball so hard **muh'fuckas wanna** fine me

So I ball so hard **muh'fuckas** wanna fine me

But first **niggas gotta** find me

What's fifty grand to a muh'fucka like me

Can you please remind me?

Ball so hard, this shit crazy

Y'all don't know that don't shit phase me

The Nets could go "oh" for eighty-two and I look at you like this shit gravy

Ball so hard, this shit weird

We **ain't** even '**pose** to be here

Ball so hard, since we here

It's only right that we be fair

Psycho, I'm liable to be go Michael

Take your pick, Jackson, Tyson, Jordan, Game 6
 Ball so hard, got a broke clock, Rollies that don't tick tock
 Audemars that's losing time, hidden behind all these big rocks
 Ball so hard, I'm shocked too, I'm supposed to be locked up too
 You escaped what I've escaped
You'd be in Paris getting fucked up too
 Ball so hard, let's get faded, Le Meurice for like six days
 Gold bottles, scold models, **spillin'** Ace on my sick J's
 (Ball so hard) bitch behave, just might let you meet 'Ye
 Chi towns D. Rose, I'm **movin'** the Nets to **BK**
 Ball so hard **muhfuckas** wanna fine me
 That shit cray
 That shit cray
 That shit cray
 Ball so hard **muhfuckas** wanna fine me
 That shit cray
 That shit cray
 That shit cray
 She said '**Ye** can we get married at the mall?
 I said look you need to crawl '**fore** you ball
 Come and meet me in the bathroom stall
 And show me why you deserve to have it all
 (Ball so hard) that shit cray, (that shit cray) **ain't** it Jay?
 (Ball so hard) what she order (what she order) fish fillet
 (Ball so hard) your whip so cold (whip so cold) this old thing
 (Ball so hard) act like you'll ever be around motherfuckas like this again
 Bougie girl, grab her hand
 Fuck that bitch she don't **wanna** dance
 Excuse my French but I'm in France (I'm just **sayin'**)
 Prince William's ain't do it right if you ask me
 '**Cause** I was him, I would have married Kate and Ashley
 What's Gucci my nigga?
 What's Louie my **killa**?
 What's drugs my **deala**?

What's that jacket, Margiela?
Doctors say I'm the illest
'Cause I'm suffering from realness
Got my niggas in Paris
And they going gorillas, huh!
Ball so hard muhfuckas wanna fine me
Ball so hard muhfuckas wanna fine me
You are now watching the throne
Don't let me get in my zone
Don't let me get in my zone
Don't let me get in my zone
These other niggas is **lyin'**
Actin' like the summer ain't mine
I got that hot bitch in my home
You know how many hot bitches I own?
Don't let me get in my zone
Don't let me get in my zone
Don't let me get in my zone
Don't let me get in my zone
The stars is in the building
They hands is to the ceiling
I know I'm **'bout** to kill it
How you know, I got that feeling
You are now watching the throne
Don't let me into my zone
Don't let me into my zone
I'm definitely in my zone
(Zone, zone, zone, zone, zone, zone, zone, zone)

Tablo 4.Niggas in Paris

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
Muh'fuckas	Ball so hard muh'fuckas	motherfuckers	Sözyapım(Coinage)
Wanna	wanna fine me	Want to	Kaynaştırma(Blending)
Nigga	But first niggas	Nigger	Sözyapım(Coinage)
Gotta	gotta find me	Got to	Kaynaştırma(Blending)
Y'all	Y'all don't know that don't shit phase me	You all	Kaynaştırma(Blending)
Ain't	We ain't even	Am/is/ are not	Kaynaştırma(Blending)
'pose	'pose to be here	suppose	Kırpma(Clipping)
You'd	You'd be in Paris getting fucked up too	You would	Kaynaştırma(Blending)
Spillin'	Gold bottles, scold models, spillin' Ace on my sick J's	Spilling	Kırpma(Clipping)
Movin'	I'm movin' the Nets to BK	Moving	Kırpma(Clipping)
BK		Brooklyn	Kısaad(Acronym)
'fore	I said look you need to crawl 'fore you ball	Before	Kırpma(Clipping)
Sayin'	Excuse my French but I'm in France (I'm just sayin')	Saying	Kırpma(Clipping)
Killa	What's Louie my killa?	Killer	Sözyapım(Coinage)
Deala	What's drugs my deala?	dealer	Sözyapım(Coinage)
'cause	'Cause I'm suffering from	Because	Kırpma(Clipping)

	realness		
Lyin'	These other niggas is lyin'	lying	Kırpma(Clipping)
Actin'	Actin' like the summer ain't mine	Acting	Kırpma(Clipping)
'bout	I know I'm ' bout to kill it	About	Kırpma(Clipping)

4.2. Siyahi Olmayan Sanatçılar

4.2.1. Iggy Azalea Started & Sally Walker

Started

I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I **ain't** looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out **hatin'**, now you love my drip
 I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I ain't looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out hatin', now you love my drip Ayy, bitch, they **lookin'** at me, they not **lookin'** at you
 I don't mean to be rude, I'm a 10, you a two
 He be **blowin'** me up like a **fuckin'** balloon
 I just tell him give me space like the man on the moon
 You know that I'm the best, is that why you depressed?
 Say you **gettin'** a check, girl, you be **frontin'** like breasts
 I look good for myself, I got no one to impress
 You better ask your **GPS**, I ain't the one to address
Lil' bitch, look
 I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I ain't looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out hatin', now you love my drip
 I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I ain't looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out hatin', now you love my drip
 Do you hate that you love me or do you love that you hate me?
 All you bitches be **bitin'**, I hope you don't give me rabies
 You can say what you want about me as long as you pay me
 I'm just **tryna** get them Ms and I ain't talkin' Slim Shady
 Bitch don't look at me crazy or **you'll** be **pushin'** up daisies

On this watch, I spent 80, got me lit up like Las Vegas
 Yeah, my house is so big, I'm **sittin'** on acres and acres
 I have never seen my neighbors, no do-rag but Iggy wavy

Goddamn

I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I ain't looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out hatin', now you love my drip
 I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I ain't looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out hatin', now you love my drip
 I know I'm fine, okay
 Yeah, I'm a dime, okay
 I cut him off if he ever get **outta** line, okay
 I do it big, okay
 Like I'm a giant, okay
 I waste my wine before I ever waste my time, okay
 Get **outta** line, okay
 It's **goin'** down, okay
 You know my temper is way shorter than a Vine, okay
 We not the same, **lil'** mama, I don't wait in line, okay
 You say you rich, well like Mufasa you be **lyin'**, okay
 Well, okay

I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I **ain't** looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out **hatin'**, now you love my drip
 I started from the bottom and now I'm rich
 I got in my bag and I **ain't** looked back since
 I started to say sorry, but fuck that shit
 You started out **hatin'**, now you love my drip

Tablo 5. Started

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
Ain't	I ain't looked back since	Have not	Kaynaştırma(Blending)
Hatin'	You started out hatin'	hating	Kırpma(Clipping)
Lookin'	they lookin' at me, they not lookin' at you	looking	
Blowin'	He be blowin' me up like a fuckin' balloon	blowing	
Fuckin'		fucking	
Gettin'	Say you gettin' a check, girl, you be frontin' like breasts	getting	Kırpma(Clipping)
Frontin'		fronting	
GPS	You better ask your GPS	Global Positioning System	Kısaaad(Acronym)
Lil'	Lil' bitch, look	Little	Kırpma(Clipping)
Tryna	I'm just tryna get them	Trying to	Kaynaştırma(Blending)
You'll	you'll be pushin' up daisies	You will	Kaynaştırma(Blending)
Goddamn	Goddamn	God + Damn	BileştirmeCompounding)
Outta	Get outta line	Out of	Kaynaştırma(Blending)
Goin'	It's goin' down, okay	Going	Kırpma(Clipping)
Lyin'	well like Mufasa you be lyin' , okay	Lying	

Sally Walker

J. White, I need a beat, I can go off on, ooh

Lil' Sally Walker **walkin'** down the street

She didn't know what to do, so she jumped in front of me

Lil' Sally Walker walkin' down the street

She didn't know what to do, so she jumped in front of me

I said go on, girl, do your **thang** (go)

Do your thang (go), do your thang (go)

Go on, girl, do your thang (go), do your thang (go), stop (go)

Go on, girl, do your thang (go)

Do your thang (go), do your thang (go)

Go on, girl, do your thang (go), do your thang (go), drop (go)

Lil' Sally Walker, uh, shake it proper, uh

Bend it over, make it wobble, uh, got a lot o' buns

Pick it up and drop it, uh, for the proper funds

Anything to make the profit come, get them dollars, **hon'**

Add that shit up just like mathematics

If you do it for free, then it's ass backwards

All of you bitches is mad at me

Probably mad '**cause** you ain't in my tax bracket

You bitches is broker than glass **crackin'**

You ain't **gon'** do shit, you just act ratchet

Play with me, you gon' get back handed

I toot it up and look back at it

Lil' Sally Walker, **walkin'** down the street

She didn't know what to do, so she jumped in front of me

Lil' Sally Walker, **walkin'** down the street

She didn't know what to do, so she jumped in front of me

I said go on, girl, do your thang (go)
 Do your thang (go), do your thang (go)
 Go on, girl, do your thang (go), do your thang (go), stop (go)
 Go on, girl, do your thang (go)
 Do your thang (go), do your thang (go)
 Go on, girl, do your thang (go), do your thang (go), drop (go)

Watch me throw it back and toot it, they love how I do it, uh
 I'm the truth, you can't refuse it, plus my body's stupid, uh
 He wasn't even shot by Cupid, but your dude's a groupie, uh
 You would think it's getting evicted how my booty moving
 Yeah, better yet, I need a U-HAUL
 One of a kind, I don't do malls
 These bitches talk more than group calls
 Shut the fuck up with them loose walls
 Matter fact, I'm not gon' go back and forth
 With you bitches like Duval and Snoop Dogg
 These bitches front like a new bra
 Don't get your ass dragged like RuPaul

Lil' Sally Walker walkin' down the street
 She didn't know what to do so she jumped in front of me
 Lil' Sally Walker walkin' down the street
 She didn't know what to do so she jumped in front of me

I said go on, girl, do your thang (go)
 Do your thang (go), do your thang (go)
 Go on, girl, do your thang (go), do your thang (go), stop (go)
 Go on, girl, do your thang (go)
 Do your thang (go), do your thang (go)
 Go on, girl, do your thang (go), do your thang (go), drop (go)

 Go, go, go
 Go, go, go (do your thang, stop)
 Go, go, go
 Go, go, go (do your thang, drop)

Tablo 6. Sally Walker

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
Lil'	Lil' Sally Walker walkin' down the street	Little	Kırpma(Clipping)
Walkin'		Walkin'	Kırpma(Clipping)
Thang	I said go on, girl, do your thang	Thing	Sözyapım(Coinage)
Hon'	get them dollars, hon'	Honey	Kırpma(Clipping)
'Cause	' cause you ain't in my tax bracket	Because	Kırpma(Clipping)
Crackin'	You bitches is broker than glass crackin'	Cracking	Kırpma(Clipping)
Gon'	You ain't gon' do shit,	Gonna	Çoklu Süreç (Multiple Process)

4.2.2. Eminem Cum on Everybody& Love Me

Cum On Everybody

[Girl]

Hmm-hmm-hmhmhmmhm. ahhh, whooooo! Shit

[Em]

Yo, mic check

Testing one, two, um... twelve

(**whattup whattup whattup..** Outsidadz)

[Em]

This is my dance song (Outsidadz)

Can you hear me?

(Rah Digga, Pacewon, Young Zee)

[Em]

Aight, ay turn my headphones up

(bust it bust it)

[Eminem]

My favoite color is red, like the blood shed
 from Kurt Cobain's head, when he shot himself dead
 Women all **grabbin** at my shishkabob
 Bought Lauryn Hill's tape so her kids could starve
 (I can't stand white people!)

You thought I was livid, now I'm even more so
 Shit I got full blown **AIDS** and a sore throat
 I got a wardrobe with an orange robe
 I'm in the fourth row, **signin** autographs at your show
 (Yo can you sign this right here?)

I just remembered that I'm absent minded
 Wait, I mean I've lost my mind, I can't find it
 I'm **freestylin** every verse that I spit
cause I don't even remember the words to my shit (umm, one two)

I told the **doc** I need a change in sickness
 and gave a girl herpes in exchange for syphilis
 Put my LP on your Christmas gift list
 You **wanna** get high, here bitch just sniff this
 Cum on everybody -- get down tonight

[Eminem]

Yo.. yo yo yo yo

I tried suicide once and I'll try it again
 That's why I write songs where I die at the end
 Cause I don't give a fuck, like my middle finger was stuck
 and I was **wavin** it at everybody **screamin**, "I suck" (I SUCK!!!)

I go on stage in front of a sellout crowd
 and yell out loud, "All **y'all** get the hell out now"
 Fuck rap, I'm **givin** it up y'all, I'm sorry
 (But Eminem this is your record release party!)

I'm bored out of my gourd -- so I took a hammer
 and nailed my foot to the floorboard of my Ford
 Guess I'm just a sick sick bastard

who's one sandwich short of a picnic basket (I ain't got it all)
One Excederin tablet short of a full medicine cabinet
I feel like my head has been shredded like lettuce and cabbage
(ohhhhhhhh) And if you ever see a video for this shit
I'll probably be dressed up like a mummy with my wrists slit
Cum on everybody -- get down tonight [8X]
[Eminem]
Got bitches on my jock out in East Detroit
Cause they think that I'm a motherfuckin Beastie Boy
So I told em I was Mike D
They was like, "Gee I don't know, he might be!"
I told **em**, "Meet me at Kid Rock's next concert
I'll be **standin** by the Loch Ness Monster (okay) peace out (bye!!)"
Then I jetted to the weed house
Smoked out til I started bustin freestyles
Broke out then I dipped quick back to the crib, put on lipstick
Crushed up the Tylenol and ate it with a dipstick
Made a couple of crank calls collect
"Ken Kaniff from Connecticut, can you accept?"
I wanna make songs all the fellas dub
And murder every rich rapper that I'm jealous of
So just remember when I bomb your set
Yo, I only cuss to make your mom upset
Cum on everybody -- get down tonight [20X]

Tablo 7. Cum on Everybody

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
Whattup	Testing one, two, um... twelve (whattup whattup whattup)	What's up	Kaynaştırma(Blending)
Grabbin'	Women all grabbin at my shishkabob	Grabbing	Kırpma(Clipping)
AIDS	Shit I got full blown AIDS and a sore throat	Acquired Immune Deficiency Syndrome	Kısaaad Acronym)
Signin'	I'm in the fourth row, signin autographs at your show	Signing	Kırpma(Clipping)
Freestylin'	I'm freestylin every verse that I spit	Freestyling	Kırpma(Clipping)
Cause	cause I don't even remember the words to my shit	Because	Kırpma(Clipping)
Doc	I told the doc I need a change in sickness	Doctor	Kırpma(Clipping)
Wanna	You wanna get high, here bitch just sniff this	Want to	Kaynaştırma(Blending)
Wavin'	And I was wavin it at everybody	Waving	Kırpma(Clipping)
Screamin'	screamin , "I suck"	Screaming	Kırpma(Clipping)
Y'all	All y'all get the hell out now	You all	Kaynaştırma(Blending)
Givin'	Fuck rap, I'm givin it up y'all, I'm	Giving	Kırpma(Clipping)

	sorry		
'em	I told em , "Meet me at Kid Rock's next concert"	Them	Kırpma(Clipping)
Standin'	I'll be standin by the Loch Ness Monster (okay) peace out	Standing	Kırpma(Clipping)

Love Me

[Verse 1]

[Obie Trice]

You don't see me in the hood

It's cause I'm doing this man

Niggas, I'm still grinding, (yeah...)

I'm still hearing those sirens,

I'm still getting chased by those lights,

Only the light's mine and my **mic's** on

And my time is none because I'm writing more,

And I **ain't** here to meet a soul in this buisness,

I'm here to eat, speak, until these hoes feel this, (for sure...)

and I can't let **y'all** derail me man,

I got young Kobe, homie, you **gotta** let go of Obie

cause Obie be back, (**ain't goin'** nowhere man...)

We got them craps going on

and that yak going on,

soon as a **nigga** touch down back from **tourin'**,

It's **whateva**, put that on the **chedda** man,

but in the meantime, it's Jimmy Ivene time,

chase cheese, rhyme **till** my voice give out,

this is it my nigga, this what we boast about,

Now I'm here so shut your **motherfuckin** mouth

And show me love bitch..

[Obie Trice]

I just **wanna** love you for the rest of my life, (I dont love you bitch)

I wanna hold you in the morning, (Ha)

hold you through the night (Hahaha)

I just wanna love you for the rest of my life, (We wanna love alcohol, we wanna love guns,)

I wanna hold you in the morning, (we wanna love money)

hold you through the night.. (Ha) (we don't wanna love bitches though)

[Verse 2]

[Eminem]

There's a certain mystique when I speak,

that you notice that it's **sorta** unique,

cause you know it's me, my poetry's deep,

and I'm still matic the way I flow to this beat,

you can't sit still, it's like **tryin** to smoke crack

and go to sleep, I'm strapped,

just knowing any minute I could snap,

I'm the equivalent of what would happen if Bush rapped,

I bully these rappers so bad lyrically,

it ain't even funny, I ain't even hungry,

it ain't even money, you can't pay me enough

for you to play me, it's cockamamie,

you just ain't zany enough to rock with Shady,

my noodle is cockadoodle, my clocks cuckoo,

I got screws loose, yeahhh, the whole kitten-kaboodle,

I'm just brutal. It's no rumor, I'm numero uno, assume it,

there's no humor in it no more, you know

I'm **rollin** with a swollen bowling ball in my bag,

you need a fag to come and tear a new hole in my ass

you better love me bitch

[CHORUS]

I just wanna love you for the rest of my life,

I wanna hold you in the morning,

hold you through the night

[Obie Trice]

(and all the bitches say)

I just wanna love you for the rest of my life,

I wanna hold you in the morning,

hold you through the night

[50 Cent]

my boyz is crazy in the hood, they holla my name,

if it ain't about the flow,

it's about the stones and the chain,

if I was you, I'd love me too,

I roll like a bus, 9-11 pulse same color as cranberry sauce,

I ain't **gonna** front, I thought R-Kelly was the shit,

then we find out he fucking round with bow wow bitch,

niggas **eatin** popcorn, right, rewinding the tape,

now shorty momma in the precinct hollerin rape,

i'm convinced man something really wrong with these hoes,

I thought Lil' Kim was hot then she start fucking with her nose, (God Damn)

used to listen to Lauren Hill and tap my feet,

then the bitch put out a **CD** that didn't have no beats, (uh-huh)

that boy D'Angelo he determined not to fail,

that nigga went butt-ass for his record to sell,

my back shot to help Ashanti hit them high notes,

and Big Ben taught Charlie B-more to deep throat

[CHORUS]

I just wanna love you,

for the rest of my life

I wanna hold you in the mornin {I luv'a burnish the monies, the bunnies}

Hold you in the night.. {I just wanna hold you}

I just wanna love you for the rest of my life,

I wanna hold you in **tha mornin**, (I just wanna **luv** ya)

Hold you **thru** the night.

Tablo 8. Love Me

Argo Kelime	Cümle	Gerçek Anlam	Türü
Mic	Only the light's mine and my mic's on	Microphone	Kırpma(Clipping)
Ain't	And I ain't here to meet a soul in this business	Am/is/are not	Kaynaştırma(Blending)
Y'all	I can't let y'all derail me man	You all	Kaynaştırma(Blending)
Gotta	I got young Kobe, homie, you gotta let go of Obie	Got to	Kaynaştırma(Blending)
Cause	cause Obie be back, (ain't goin' nowhere man...)	Because	Kırpma(Clipping)
Goin'		Going	Kırpma(Clipping)
Nigga	Soon as a nigga touch down back from tourin'	Nigger	Sözyapım(Coinage)
Tourin'		Touring	Kırpma(Clipping)
Whateva	It's whateva , put that on the chedda man	Whatever	Sözyapım(Coinage)
Chedda		Cheddar	Kırpma(Clipping)
Till	chase cheese, rhyme till my voice give out,	Until	Kırpma(Clipping)
Motherfuckin'	Now I'm here so shut your motherfuckin mouth	Motherfucking	Kırpma(Clipping)
Wanna	I just wanna love you for the rest of my life	Want to	Kaynaştırma(Blending)

Sorta	That you notice that it's sorta unique	Sort of	Kaynaştırma(Blending)
Tryin'	You can't sit still, it's like tryin to smoke crack	Trying	Kırpma(Clipping)
Rollin'	I'm rollin with a swollen bowling ball in my bag	Rolling	Kırpma(Clipping)
Gonna	I ain't gonna front, I thought R-Kelly was the shit,	Going to	Kaynaştırma(Blending)
Eatin'	niggas eatin popcorn, right, rewinding the tape	Eating	Kırpma(Clipping)
CD	then the bitch put out a CD that didn't have no beats, (uh-huh)	Compact Disc	Kısaad (Acronym)
Tha	I wanna hold you in tha mornin , (I just wanna luv ya)	The	Söz yapım(Coinage)
Mornin		Morning	Kırpma(Clipping)
Luv		love	Söz yapım(Coinage)

TARTIŞMA

Yukarıda rap müziğini tercih eden dört sanatçının şarkı sözlerinde yer alan argo kelimeler ve oluşum süreçleri irdelenmeye çalışılmış ve argonun dil gelişiminde büyük etkisi olan en önemli dil oluşumlarından biri olduğu vurgulanmıştır. Argo, bir dilin vazgeçilmez ve devingen bir parçasıdır. Çoğunlukla ironik olan, kinayeli ve toplumun her tabakası tarafından kullanılan kelime ve ifadelerin bütünüdür. Bazı şarkılarda cümleler kısaltılmış ve bitmemiş; ayrıca gramer kurallarına uygun durumda da değildir. Bu kuralsız kullanımlar ve kısaltmalar, kelime oyunları, sözcüklerin birleştirilmesi gibi kelime türetme yolları argonun gelişmesinde rolü büyüktür. Bahsedilen rap sanatçılarının şarkılarında ortak olan, kafiyeyle sözler, keskin ve korkusuz ifadeler, bunları anlatırken ise kafiye ve uyumu yakalamak için kısaltmalarla oluşturdukları argo kelimelere başvurmalarıdır. Bunun yanı sıra, genellikle dilin bozulmasına yol açtığı düşünülen ve bozuk bir dil olarak görülen argonun, rap müziği aracılığıyla dinleyiciler arasında yayılması ile argo kullanımında da artış olup, böylelikle günlük dilde kelime çeşitliliği kazandıran bir dil türü olarak görülebilir.

SONUÇ

Bu çalışmada, popüler batı müziğinin bir parçası olan rap müziğinin çoğunlukla tercih ettiği argo kullanımları analiz edilmiştir. Argonun sadece, günlük konuşma dilinde yer almadığı, aynı zamanda edebi türlerde de yer aldığı görülmüştür. Bu türlerden birisi de şarkıdır. Şarkı, genellikle günlük hayatta yaşanan gerçekleri yansıtır ve insanların duygularını ifade etmenin bir yoludur. Bu durumun en somut örneği, şarkı sözlerinde kullanılan argo kullanımıdır. Argo kullanımını en çok tercih eden müzik türü rap ve ait olduğu hip-hop kültürüdür. Alanyazın taramasında argo kelimelerin, çoğunlukla gayri resmi durumlarda kullanıldığı, bu yüzden rap sanatçıların eserlerinde genellikle gayri resmi dil kullandıkları görülmüştür. Hatta şarkı sözlerinden farklı olarak, rap müziğindeki şarkı sözleri, çoğunlukla kaba bir anlama sahiptir. Her şarkının kendine ait hikâyesi vardır. Rap sanatçısının da eserlerinde kullandığı argo ifadelerin çoğu cinsiyet, aile ve duygusal ilişkiler, hayatın onları nereye sürüklediği, uyuşturucu, sosyal sınıflar arasındaki çatışmalar, hastalıklar hatta ölüm ile ilgili konulardır. Rap müziğinde amaç, hayattaki gerçeklikleri dile getirmek, göz ardı edilen olayları haykırmak, yaşanan adaletsizliklere tepki vermektir.

Rap müziğinin ayrılmayan bir parçası olarak karşımıza çıkan argo kelimeler, çoğunlukla siyahi sanatçıların şarkılarında kullandığı düşünülmektedir. Bu siyahi kişilerin, bulundukları ortamlarda var olan özellikle şiddet, suç, ırk ayrımı gibi olumsuz hayat şartları nedeniyle şarkılarında argoya yer vermişlerdir. Buna benzer şekilde, şarkılarında argoya başvuran siyahi olmayan rap sanatçıları da vardır fakat siyahi sanatçılardan farklı olarak yaşadıkları hayatın suç, şiddet gibi zorlayıcı taraflarını görmeseler de, rap müziğinin doğası ve bu müziğe ait alt kültürün dili gereği argo kullanmışlardır.

Argo kelimeleri kullanan rap sanatçıları, hem kendi dertlerini hem de genellikle ezilen halkın dertlerini yansıtmak amacıyla kafiyeli, hızlı, kelime oyunları ile net ve akılda kalıcı mesajları ile kendi alt kültürlerinden gelen kişilerin anlayabileceği şekilde ifade ettikleri, ritmik sözler içeren müziklere başvurmuşlardır. Rap sanatçılarının argoya başvurmalarının diğer sebebi ise, dinleyici kitlesinin de ya kendi kökenlerinden gelmesi ya da bu müzik türü ile sayesinde kendilerini rahat hissetmeleridir. Bu da bir alt kültürün doğmasına neden olur.

Argo kelimeler oluşurken, belirli süreçlerden geçmektedir. Kelime oluşumu süreçleri denilen süreçler, argo kelimeler de dâhil olmak üzere yeni kelimeler oluşturulmasında önemli bir rol oynar. Bu yüzden, bu çalışmada şarkı sözlerinde argo kelimelerin kullanımlarıyla birlikte oluşum süreçleri de ele alınmıştır.

İlk olarak iki siyahi ve iki siyahi olmayan toplamda dört sanatçının seçilmiştir. Sonra bu şarkıların sözleri(veriler) incelenmiştir. Daha sonra argo kelimeler bulunmuş, bu kelimeler analiz sırasında kalın puntolarla gösterilmiş ve en son ise oluşum türü saptanmıştır.

Bu tezde, toplamda sekiz adet şarkı sözünde hangi argo kelime oluşturma türü kullanıldığı ve hangisinin baskın olarak kullanıldığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu araştırmanın sonunda, toplamda yüz yirmi beş adet argo kelime kullanıldığı ve bu argo kelimelerin gerçek anlamları verilmiştir. Ayrıca bu kelimeler George Yule'un "The Study of Language"adlı kitabında yer alan kelime oluşturma süreçleri doğrultusunda kategorilere ayrılmıştır. Şarkı taramasında, tüm argo kelime oluşturma süreçlerinin kullanılmadığı görülmüştür. Seçilen şarkı sözlerinde argo kelime oluşum süreçlerinden sadece beş tanesi bulunmaktadır. Bunlar; kırpma, kaynaştırma, kısaad, sözyapım ve çoklusüreçtir.

Analiz edilen şarkı sözlerinde baskın olarak bulunan argo kelime oluşturma süreci; kırpmadır. Aynı zamanda, şarkı sözlerinde çoğunlukla bulunan kısaltılmış kelime "cause" ya da "cuz"dur. Örnek vermek gerekirse; "Cause I'm suffering from realness" cümlesinde "cause" kelimesi kırpılmış kelimedir ve kelimenin orijinal hali "because"tur. Ayrıca bir başka kırpma örneği, "walkin" kelimesinde olduğu gibi, kelimenin son harfi "g"yi çıkararak oluşturulmuştur. Şarkı sözlerinde bulunan veya sıklıkla karşılaşılan diğer argo kelime örneklerine bakıldığında ise; ain't (am/is/ are not), gonna (going to), sorta (sort of) görülmüştür.

Bu çalışma ile şarkı sözlerinde yer alan argo kelimelerin nasıl oluşturulduğu ve hangi oluşum türüne ait olduğu, örnekler verilerek incelenmiştir. Bu yüzden, bu çalışmanın diğer çalışmalara örnek olmasının yanında özellikle de Dilbilim ile ilgili yürütülecek olan çalışmalara yardımcı olup, bir nevi argo kelimelerin oluşturulma yollarının analizinde yol gösterici ve aydınlatıcı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Kitap

- Aksan, D. (2007). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Anderson, L & Trudgill, P. (1990). *Bad Language*. Massachusetts: Basil Blackwell.
- Bauer, L. 2003. *English Word Formation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Biber, D. Johansson, S. Leech, G. Conrad, S. & Finegan, E. (1999). *The Longman Grammar of Spoken and Written English*. London: Longman.
- Burke, P. and Porter, R.(1995). *Languages and jargons: contributions to a social history of language*. Cambridge [England] ; Cambridge, Mass. USA: Polity Press.
- Chaer, Agustina L.(1995). *Sosiolinguistik Perkenalan Awal*. Jakarta: PT Rineka Cipta.
- Crabtree, Monica & Powers Joyce. (1991). *Language Files: materials for an Introduction to Language 5th ed*. USA: Ohio State University Press.
- Devellioğlu, F. (1990). *Türk Argosu: İnceleme ve Sözlük Genişletilmiş 6. Baskı*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Fırat, T. E. (2013). *Mizah Basınında Egemen Söylem Olarak Argo Kullanımı (Penguin Dergisi Örneği)*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
- Flexner, S.B & Wentworth, H. (1975). *Dictionary of American Slang*. New York: Crowell.
- Fromkin, Victoria and Rodman Robert. (1983). *An Introduction to Language. 4th Edition*. New York: Holt. Rinehart and Winston, Inc.
- Greenough J.B. and Kittredge. L.(1931). *Words and their Ways in English Speech*. London: Macmillan.
- Jackson, H. (2002) *Lexicography: An Introduction*. London: Routledge.
- Johnson, D. Johnson, B. (2011): *WORDS: The Foundation of Literacy*, Boulder, Westview Press.
- Kottler, Barnet and Martin Light. (1967) *The World of Words: A Language Reader*. Boston: Houghton Mifflin.
- Lull, J. (2000). *Popüler Müzik ve İletişim*, (Çev: Turgut İblağ), Çivi Yazıları, İstanbul.

- Mencken, H.L. (1921) *The American language: An inquiry into the development of English in the United States*, 2nd ed. New York: A.A. Knopf.
- Nida, E. A. (1962). *Morphology: The Descriptive Analysis of Words*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.
- O'Grady, William and Archibald, John. (2016). *Contemporary Linguistic Analysis: An Introduction*. Canada. Pearson.
- O'Grady et al. (1996) *Contemporary Linguistics: An Introduction*. New York: Longman.
- Partridge, E. (1933) *Slang Today and Yesterday*. London: Routledge & Kegan Paul Ltd.
- Rowe, D. (1996). “*Popüler Kültürler: Rock ve Sporda Haz Politikası*”, (Çev: Mehmet Küçük), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Sarı, Ratna Perwita. (2010) *An Analysis of Slang Language Types in Rush Hour 2 movie*. Thesis, Jakarta: English Letters Department, Adab and Humanities Faculty, State Islamic University (UIN) Syarif Hidayatullah.
- Solmaz, P. (2009). “*Popüler Kültürün Müzik Eğitime Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme*”, 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Samsun.
- Styowati, R. (2001). *Study of Bad Language on 50 cents Song Lyrics*. Unpublished Thesis. Malang: Gajayana University.
- T.C. Meb Yayınlar Dairesi Başkanlığı (2004). “*Kültür Kavramı Tanımlamalarına İlişkin Bir Analiz*”. Milli Eğitim Dergisi, Ankara.
- Tovall, Flyd. (ed.). (2007). *Prose Works 1892, Vol. 1: Specimen Days (Collected Wrting of Walt Whitman)*. New York: New York UP.
- Yule, G.(2006). *The Study of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ansiklopedi ve Sözlük

- Aktunç, H. (1998). *Türkçenin Büyük Argo Sözlüğü (Tanıklarıyla)*. 1. Baskı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- AnaBritannica Genel Kültür Ansiklopedisi*. (1986). Cilt 2. İstanbul: Ana Yayıncılık.
- Gelişim Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*. (1988). İstanbul: Gelişim Yayınları.
- Hornby, A. S. (2005). *Oxford Advanced Learner's Dictionary*. (7th Ed). Oxford: Oxford University Press.
- Sezgin, B. (2013). *Yeni Argo Sözlüğü*. Cinius Yayınları, İstanbul.
- TDK. (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Macmillan Dictionary. (1986) ABC Kitabevi, İstanbul.

Vardar, B. (2002). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. Multilingual, İstanbul.

İnternet ve Siteden Alıntı

“Best Rappers of All Time” <https://www.thetoptens.com/rappers/> (07.04.2018)

Bullard, W.(2014). “History of Slang”. *The University of North Carolina at Pembroke*.
<http://web.archive.org/web/20081221002823/http://www.uncp.edu/home/canada/work/allam/1914-/language/slang.htm> (05.04.2018)

Editors, Thefamouspeople.com. (2019). “Eminem Biography”

<https://www.thefamouspeople.com/profiles/eminem-3985.php> (01. 04. 2019)

“Eminem Biyografisi” <https://www.haberler.com/eminem/biyografisi/> (20.04.2019)

Kaymak, B. (2016). “Steve Jobs’tan Jay Z’ye: Okul Tamamlamadan Bu Başarı Nasıl Geldi? -2” <http://www.pazarlamasyon.com/hayatin-icinden/steve-jobstan-jay-z-ye-okul-tamamlamadan-basari-nasil-geldi-2/> (07.04.2018)

Kozan, A. “Iggy Azalea Biography ” <https://www.imdb.com/name/nm5404318/bio>.
(09.04. 2018)

Kuzucular, Ş. (2013). “Jargon ve Argo”<https://edebiyatvesanatakademisi.com/anlam-anlatim-cumle/jargon-ve-argo/941> (06.04.2018)

Myers, P. *Slang and Why Use It*.

<http://lilt.ilstu.edu/rlbroad/teaching/studentpubs/onewishenglish/myers.pdf>, p. 4-5.

Priestly, L.J.(2014) “Tüm Zamanların En İyi 10 Rapçisi” <https://onedio.com/haber/tum-zamanlarin-en-iyi-10-rapcisi-344159> (09.04.2018)

Plaza, J.(2017). “10 Highest Selling Rappers of All Time” <https://babbletop.com/10-highest-selling-rappers-of-all-time/> (10.05.2018)

Web, 1. “Jargon.” <https://www.etymonline.com/search?q=jargon> (06.04.2018)

Web, 2. “The History of Yiddish.” www.jewfaq.org (01. 04. 2019)

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	: Jale KÖK
Anne Adı	: Nejla
Baba Adı	: Mustafa
Doğum Yeri ve Tarihi	: Edirne / 20.05.1989
Lisans	: Trakya Üniversitesi Mütercim Tercümanlık (İngilizce)
Yüksek Lisans	: Pamukkale Üniversitesi Dilbilimleri ve Kültür Araştırmaları